8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 400 lir
Leto XXXVII. Št. 261 (11.083)
TRST, sreda, 4. novembra 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PET LET PO FAŠISTIČNEM ATENTATU, KI JE PRETRESEL ITALIJANSKO JAVNOST

V Bologni se je začel proces o pokolu na brzcu «Italicus»

Na zatožni klopi tudi «ubijalec» Mario Tuti, domnevni organizator pokola Včerajšnji dan namenili branju seznama prič - Odkrivanja zakulisnih spletk

BOLOGNA — Točno ob devetih se je včeraj v glavni dvorani bolonjskega porotnega sodišča začela sodna obravnava o pokolu na brzcu Rim - München. Minilo je več kot sedem let od tistega tragičnega 4. avgusta 1974, ko je v apeninskem predoru med Firencami in Bologno, v bližini postaje San Benedetto Val di Sambro, eksplodiral peti vagon «Italicusa». Fašistični peklenski stroj je pri priči ubil dvanajst potnikov, ranjenih pa jih je bilo 44. Obračun bi lahko bil še hujši, ko bi vlak iztiril in bi se potniki v predoru bržkone zadušili. Pokol na «Italicusu» je sklenil krvavo «strategijo napetosti», ki se je začela z bombnim atentatom na milanski Kmečki banki in je velik odmev dosegla še s pokolom na Trgu Loggia v Brescii, prav tako 1974. leta, le nekaj mesecev poprej.

Tudi za «Italicus» so krivdo skušali sprevreči na anarhiste in skrajne levičarje, načrt pa je mračnim silam, ki so bile tedaj še kako močne v državi, spodletel. Kmalu so se našli krivci, sicer le materialni avtorji pokola in ti so seveda bili neofašisti. Na zatožni klopi sedi kot domnevni organizator pokola znani «nacionalrevolucionarni» ubijalec Mario Tuti, ki ima na vesti še dva ubita karabinjerja, v zaporu pa je zadavil pajdaša Ermanna Buzzija, enega izmed obtožencev o pokolu v Brescii. Ob Tutiju sta še Pietro Malentacchi, ki je osumljen, da je pripravil bombo in jo na postaji v Firencah tudi postavil na brzec in Luciano Franci, ki mu je pri tem pomagal. Margherita Luddi, ki je Malentacchija z avtomobilom pospremila na postajo, je na začasni prostosti. Pred sodniki se bodo morali zagovarjati še štirje neofašisti. Med njimi je prav gotovo najzanimivejši položaj Francesca Sgroja, sluge na rimski univerzi, ki se je kmalu po atentatu prostovoljno javil policiji in obtožil za pokol nekega komunističnega docenta. Šlo je za očitni poskus preusmeritve preiskave, avtorji katerega so bili sami misovci, za kar bo (kot priča) sodnikom odgovarjal tudi njihov kolovodja Almirante.

Ko smo že pri pričah je treba omeniti, da so večji del včerajšnjega dne namenili branju seznama le-teh. Zamudno naštevanje je trajalo kar dve uri in pol in je potekalo ob splošni brezbrižnosti. Nekoliko se je ambient razživel le, ko so pred sodnike pozvali framasonca Licia Gellija, ki ga seveda ni bilo. Za edino novost dneva je poskrbela «superprača» Aurelio Fianchini, ki se je ob desetih pojavil v sodni dvorani. Mnogi so celo mislili, da ga sploh ne bo. Fianchini je bil v zaporu v isti celici kot Luciano Franci, slednji pa mu je takrat, «iz obupa», zaupal vse okoliščine pokola. Fianchinijevo pričevanje je pomenilo preokret za preiskavo. Iz slepe ulice, kamor so zabredli, so preiskovalci počasi našli pravo pot do resnice in odkrili domnevne avtorje pokola. Vsa njihova prizadevanja pa so naletela na nepremagliv odpor, ko je šlo za odkrivanje zakulisnih afer in stopanje po prstih tistim osebam, ki jih je catanzarsko sodišče po dvanajstletnih preiskavah, v brk vsem žrtvam neofašističnih pokolov, spoznalo «za nedolžne». Na zatožni klopi so tokrat tudi oni.

Bolonjski proces bo moral razčistiti tudi te okoliščine.

Obtoženca Franci in Malentacchi ob prihodu v sodno dvorano (AP)

TAKOJŠNJA POZITIVNA REAKCIJA PREDSEDNIKA VLADE

Nepričakovana podpora komunistov Spadolinijevi gospodarski politiki

Ni jasno, zakaj KPI podpira gospodarske ukrepe, ki so naleteli na nasprotovanje dobršnega dela sindikalnega gibanja

RIM — Spadolinijeva vlada je dobila nepričakovano podporo s strani komunistične partije. Podpora zadeva gospodarsko politiko in finančni zakon in o tem je včeraj govoril eden najvidnejših komunističnih predstavnikov Giorgio Napolitano, ki je bil pred nekaj tedni izvoljen za predsednika komunistične skupine v poslanski zbornici. Gre za odgovorno izbiro, pravi Napolitano, ki je v nasprotju s tistimi, ki so proti vsakemu varčevalnemu ukrepu in proti omejitvi javnih izdatkov. Med razpravo bomo predlagali vrsto tehtnih popravkov, je nadaljeval Giorgio Napolitano in upajmo, da bo vlada pokazala do teh predlogov razumevanje. Komunistična partija na vsak način ne bo podprla nobenega napada iz zasede, ki bi prihajal iz vrst strank vladne večine.

Predsednik vlade je na komunistično ponudbo pozitivno reagiral in dejal, da so vse večinske stranke angažirane v parlamentarni razpravi v senatu glede finančnega zakona in da je vlada odprta vsem prispevkom in pozitivnim predlogom opozicije. Spadolini je o tem najnovejšem razpletu govoril zjutraj tudi s tajniki strank vladne večine ter jim v bistvu povedal, da njegova vlada uživa podporo predsednika republike, podporo komunistične partije, podporo sindikalnega gibanja in da naj jo torej pustijo pri miru, da se lahko posveti perečim vprašanjem, ki tarejo Italijo.

Zadnje stališče komunistične partije je nekje logična posledica včerajšnjega uvodnika, ki ga je za Unità napisal Gerardo Chiaromonte, je pa vse prej kot razumljiva. Komunisti v bistvu podpirajo gospodarski ukrep (plafon 50 tisoč milijard lir primanjkljaja), ki je naletel na dokajšnje nasprotovanje med sindikati, vsaj v pomembnem delu CGIL. Gre za ukrep, ki jemlje pomembna sredstva zdravstveni reformi, ki uvaja samoprispevek za zdravniške preglede, ki jemlje finančna sredstva, ki so bila namenjena upokojencem, ostarelim, handikapirancem. Z druge strani, so včeraj ugotavljali nekateri komunistični poslanci, se KPI ne strinja z vlado tudi v nekaterih zunanjepolitičnih izbirah. KPI zelo zavzeto podpira mednarodno mirovno gibanje, kar je dokazala tudi z doslednimi izjavami v parlamentu. Komunisti so napovedali odločno borbo proti izdatkom za oborožitev in prav včeraj so vložili zelo ostro interpelanco proti prisotnosti italijanskega vojaškega kontingenta na Sinaju.

Kakorkoli že, danes se bo sestalo komunistično vodstvo, ki bo razpravljalo o pismu, ki ga je Piccoli, tajnik KD, pisal Berlinguerju glede vprašanja reforme institucij.

R. G.

Kosovska Mitrovica bo nosila Titovo ime

PRIŠTINA — Koordinacijski odbor pokrajinske konference socialistične zveze Kosova za obeleževanje in ohranitev imena in dela Josipa Broza Tita je na včerajšnji seji soglasno predlagal, naj bi Kosovska Mitrovica nosila Titovo ime. Ta predlog je plod posvetovanj z vsemi izvršnopolitičnimi organi pokrajine in o njem se bodo, kot so sklenili, prihodnje dni posvetovali tudi v vseh kosovskih občinah. (dd)

PRED PODROBNO RAZPRAVO O PRORAČUNU

Pogojna odprtost vlade do popravkov opozicije

Jutri ponovno srečanje med Spadolinijem in sindikati

RIM — Parlamentarni postopek za odobritev državnega proračuna in priloženega finančnega zakona za leto 1981 se je včeraj nadaljeval z replikami pristojnih ministrov na posege v splošni razpravi o proračunski komisiji senata. Pravi parlamentarni boj se pa še ni začel, ker so začetek diskusije o posameznih členih proračunskih dokumentov z vložitvijo vrste spreminjevalnih predlogov odložili na danes, tako da so imeli včerajšnje popoldne stranke čas za premislek. Doslej so namreč politične skupine, tudi iz vrst vladne večine, napovedale vrsto amandmajev, niso pa še vložile nobenega, ravno v pričakovanju izjav zastopnikov vlade.

Ministri sicer tudi včeraj niso povedali v bistvu nič novega v primerjavi z izjavami ob začetku splošne razprave. Proračunski minister La Malfa je ponovil, da je vlada pripravljena upoštevati popravke, s pogojem, da ostane nespremenjen najvišji državni primanjkljaj 50.000 milijard lir, ki je glavni steber vladne gospodarske politike. Potrdil je tudi osnovno pomemnost zmanjšanja tekočih izdatkov in pa posebnega sklada 4.000 milijard lir za naložbe in obrambo zaposlitve, še posebej pa je zanikal govorice, da bi se vlada odpovedala njegovemu triletnemu načrtu za ozdravitev in razvoj gospodarstva.

Finančni minister Formica je s kopico podatkov zagovarjal svojo davčno politiko, potrdil delno razbremenitev letošnjih delovnih prejemkov, za prihodnje leto pa naj bi krili manjši priliv ob preureditvi davčnih količnikov z dohodki iz dodatnega davka za pomoč potresencem. Zakladni minister Andreatta je določneje in po svoje obrazložil «odprtost» vlade do popravkov: po njegovem bi bilo moč odpraviti samoprispevke za zdravstveno službo le z odpovedjo obljubljeni davčni razbremenitvi delovnih dohodkov, napovedal pa je, da bo sama vlada predložila spreminjevalne predloge k finančnemu zakonu, ki ga je komaj predložila.

Tudi za usodo proračunskih dokumentov bo vsekakor velikega pomena novo, jutrišnje srečanje med Spadolinijem in sindikalnim vodstvom, čeprav verjetno še ne bo zadnje. Sindikati namreč pričakujejo od vlade jasnejših opredelitev glede davčne politike in proračunskega klestenja, Spadolini pa od enotne zveze dokončnih predlogov glede omejevanja stroškov za delovno silo, pri katerih pa še ni dosegla notranjega sogluasja. Odločitev bo verjetno prišla šele konec meseca, po kongresu CGIL, na katerega so se socialistični člani vodstva začeli pripravljati posebej, da pritisnejo za sprejem «paketa proti inflaciji» z vlado in delodajalci, ki ga večinska komunistična komponenta zavrača.

Husein končal obisk v Washingtonu

WASHINGTON — Jordanski kralj Husein je včeraj končal uradni del svojega obiska v Združenih državah Amerike. Med tem obiskom je ameriški predsednik Reagan predvsem poskušal prepričati jordanskega suverena, naj podpre campdavidske sporazume. Vendar vse kaže, da je bil Husein zelo previden in ni obljubil nič otipljivešjega.

Kmalu razprava o proračunu SFRJ

BEOGRAD — Po osnutku, ki ga bodo kmalu obravnavali delegati skupščine SFRJ, bo proračun federacije v letu 1982 znašal 203,8 milijarde din. Od tega bodo izvirni dohodki federacije v prihodnjem letu 117,5 milijarde din, razliko 86,3 milijarde pa bodo pokrili s prispevki republik in pokrajin.

Največji del proračuna oblikujejo prometni davki in dohodki od carine. S prometnimi davki naj bi zagotovili 88,9 milijarde din, s carinskimi dajatvami pa 23,7 milijarde din. Kar zadeva prispevek, ki ga bodo v prihodnjem letu dale republike in pokrajine, je na prvem mestu po višini udeležbe Hrvaška z 22,9 milijarde din, Slovenija pa bo plačala 14,3 milijarde din.

Osnutek proračuna za prihodnje leto je za 22,5 odstotka večji od skrčenega proračuna federacije za letos, kar je v skladu s stopnjo rasti nominalnega družbenega proizvoda za leto 1982. (dd)

NOVE MOŽNOSTI ZA ZMANJŠEVANJE NAPETOSTI V SREDNJI AFRIKI

Polkovnik Gadafi včeraj ukazal umik vseh libijskih vojaških sil iz Čada

10.000 libijskih vojakov naj bi najkasneje v treh dneh zapustilo Čad Libija je upoštevala zahteve predsednika Gukunija, OAE in Francije

N'DJAMENA — Libijski voditelj polkovnik Gadafi je včeraj ukazal svojim vojaškim enotam, naj se umaknejo iz te srednjeafriške države. S to odločitvijo libijskega voditelja, ki je le delno presenetila poznavalce afriških razmer, se odpira novo obdobje iskanja notranjega miroljubnega sožitja v Čadu in seveda tudi nove razporeditve moči in zavezništva v tem delu Afrike.

Sporočilo o Gadafijevem sklepu je objavil včeraj zgodaj popoldne povejnik libijskih vojaških enot v Čadu, polkovnik Radouan Salah Radonan, ki je dejal, da ne bo v roku dveh do treh dni več v Čadu nobenega libijskega vojaka. Ni pa hotel povedati koliko libijskih vojakov je sploh sodelovalo v čadski državljanski vojni, oziroma koliko jih je še v Čadu.

Po nekaterih vesteh je na prošnjo predsednika Gukunija decembra lani dospelo v Čad približno 10.000 libijskih oboroženih mož, ki so Gukuniju pomagali, da je premagal uporniške sile obrambnega ministra Habreja. Po tej zmagi so v Tripolisu napovedali združitev obeh dežel v enotno Džamarhijo. Vendar so kasneje to pobudo opustili zaradi protestov številnih afriških držav. Libija je kljub temu obdržala svoje vojake v Čadu in zadnje čase se je vedno pogosteje vmešavala v čadske notranje zadeve. Pred dnevi je na primer podpihovala spopade med dvema nasprotujočima se frakcijama, eno pod vodstvom notranjega ministra Aba Salda in drugo pod vodstvom zunanjega ministra Acyla Ahmata. Libijske sile so bile na strani Ahmata. Po teh spopadih se je celo govorilo, da namerava Libija podpreti tudi državni udar proti predsedniku Gukuniju, ki naj bi ga prav tako vodil Ahmat.

Razreševanje tega zamotanega mednarodnega problema se je sicer začelo že prej s sklepom OAE, naj Libija umakne svojo vojsko iz Čada in naj se sestavijo posebne afriške mirovne sile, ki bodo nadzorovale položaj v tej razburkani srednjeafriški državi. Za umik libijskih čet se je pred dnevi zavzel tudi francoski predsednik Mitterrand, ko je sprejel zunanjega ministra Ahmata in predsednika Gukunija, torej glavna nasprotnika v Čadu.

Prav odločna stališča francoske vlade in OAE, naj bi prisilila Gedafija, da je začel umikati svoje enote iz Čada. Sicer pa še vedno ni znano, kdaj bodo afriške mirovne sile nadomestile libijske. Sklep libijskega voditelja je pozdravil tudi Mitterrand, ki je poudaril, da bo Francija pomagala pri obnovi Čada.

Glede družbenogospodarskega stanja v državi pa prevladuje mnenje, da je treba čimprej doseči vsaj začasen sporazum z vsemi silami v državi od armade, uradnih političnih strank in Solidarnosti do poljske Cerkve kot najvišje moralne oblasti v državi.

V poslanici Združenim narodom

Demokratična Kampučija obtožuje Vietnam rabe kemičnega orožja

BANGKOK — Radio Demokratične Kampučije je obvestil, da so poslali Organizaciji združenih narodov in drugim humanitarnim organizacijam pismo, v katerem obveščajo, da vietnamske okupacijske sile trosijo strupe po riževih poljih, zastrupljajo hrano in nastavljajo bombne pasti. Pismo sovpada z obiskom na Tajskem skupine ameriških izvedencev v kemičnem orožju. Sile Demokratične Kampučije so že večkrat obsodile Vietnam, da se v Kampučili poslužuje kemičnega orožja. Hanoi in provietnamski režim v Phnom Penhu sta vedno zanikala take obtožbe.

Reagan povabil Spadolinija v ZDA

RIM — Po neuradnih vesteh je ameriški veleposlanik Rabb izročil včeraj predsedniku vlade Spadoliniju pismo Ronalda Reagana, s katerim ga vabi na uradni obisk v ZDA. Po istih virih naj bi se Spadolini odpravil v Washington prve dni januarja.

RB pred sodniki v Genovi in Milanu

GENOVA, MILAN — V Genovi se je včeraj nadaljeval proces proti 48 domnevnim članom genovskega voda RB. Skupina nepopustljivih brigadistov, med katerimi je tudi priletna Caterina Picasso, je kot običajno povzročila precej preglavic sodnikom: najprej so zahtevali različno namestitev v celicah, zavrnili so uradne zagovornike in hoteli prebrati komunike, ki pa so jim ga zaplenili.

Danes pa se bo v Milanu začel proces proti 19 domnevnim pripadnikom voda «Walter Alasia» zaradi napadov na osem tovarniških funkcionarjev.

Zaslišanje kapitana sovjetske podmornice ni zadovoljilo švedskih vojaških oblasti

KARLSKRONA — Brez vidnih in zadovoljivih rezultatov se je končalo sedemurno zaslišavanje kapitana sovjetske podmornice P-137 Pjotra Guščina in njegovega navigatorja na neki švedski vojni ladji. Oba časnika sta namreč vztrajala pri prvotnem diplomatskem opravičilu, da je incident povzročila okvara na ladijskem kompasu in slabo delovanje ostalih navigacijskih naprav. Kapitan in njegov navigator sta se takoj po zaslišavanju vrnila na podmornico na podlagi sporazuma, ki je določil za vse zaslišane častnike diplomatsko imuniteto.

V švedskih vojaških krogih so včeraj izrazili prepričanje, da se bo vsa zadeva zavlekla še vsaj en teden. Guščin je namreč zaprosil za enodnevni premor, da bi se posvetoval s svojimi nadrejenimi, seveda radijsko. Ob mejah švedskih ozemeljskih voda pred Karlskrono se namreč nahaja sovjetski rušilec, ki omogoča radijske pogovore med podmornico in matičnim pristaniščem v Kaliningradu. Včeraj se je nekaj časa zadrževala na sovjetski podmornici tudi preiskovalna komisija švedske vojne mornarice, ki pa po obisku ni dala nobenih pojasnil. Molk švedskih vojaških oblasti je razumljiv, saj je sovjetska podmornica preplula kar 20 milj švedskih ozemeljskih voda v najbolj zaščiteno švedsko oporišče, da morajo svojo javnostjo opravičiti nebudnost in nedopusten spodrsljaj. Prav zato je verzija o navigacijski pomoti skrajno vprašljiva, saj je podmornica mojstrsko obšla vse naravne in elektronske ovire preden je bedno nasedla pred oporiščem pri Karlskroni. Da pa je bilo to zgolj naključje zaradi okvar na navigacijskih napravah, je za švedsko javnost nesprejemljivo.

Na sliki (telefoto AP): poveljnik oporišča v Karlskroni admiral Karl Andersson zapušča sovjetsko podmornico po prvem pregledu.

PARIZ — Francoski parlament je včeraj odobril uvedbo novega davka za državljane, ki že plačujejo več kot 5 milijonov lir davkov, s čimer namerava vlada pridobiti več kot 1.000 milijard lir za pomoč brezposelnim.

Sindikat Solidarnost o stavkah in iskanju družbenega sporazuma

GDANSK — V skrajno napetem vzdušju v Gdansku vsedržavna komisija sindikata Solidarnosti razpravlja o omejevanju stavk in o skupni družbeni platformi, ki bi omogočila izhod iz sedanje krize. Glede prvega vprašanja prevladuje mnenje, da so sedanje krajevne stavke za sindikat nesprejemljive. Tu je bil najbolj oster Walesa, ki je med drugim poudaril, da tudi poljski primas Glemp nasprotuje divjim stavkam.

V LJUBLJANI UMRL EDVARD KOCBEK

LJUBLJANA — Sinoči je v Ljubljani po daljši bolezni v starosti 77 let umrl Edvard Kocbek, slovenski pesnik, pisatelj, prevajalec, urednik in politik.

Edvard Kocbek je bil med ustanovitelji Osvobodilne fronte slovenskega naroda kot predstavnik krščanskih socialcev. V narodnoosvobodilnem gibanju je sodeloval od leta 1941. Bil je podpredsednik izvršnega odbora Osvobodilne fronte, delegat in član AVNOJ v Jajcu, član Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta, član prve in druge vlade SFRJ, podpredsednik prezidija skupščine SR Slovenije, zvezni in republiški poslanec. Leta 1952 se je iz ideoloških razlogov razšel s politiko ljudske fronte.

Edvard Kocbek se je rodil 27. oktobra 1904 v Sv. Juriju ob Ščavnici (današnjem Vidmu). Ko je zapustil študij teologije v Mariboru je študiral romanistiko v Ljubljani, Berlinu, Lyonu in Parizu. Po končanem študiju je bil srednješolski profesor v Varaždinu, Bjelovaru in Ljubljani do leta 1941. Bil je urednik in sodelavec katoliških časopisov Strażni ognji, Križ, Beseda, Dom in svet. Pisal je tudi v francoske časopise. S člankom Premišljevanje o Španiji leta 1937 v Domu in svetu je izzval razcep v katoliškem taboru in ustanovil svoj časopis Dejanje.

V slovenščino je prevedel dela iz 13 tujih jezikov, od njegovega literarnega in esejističnega opusa pa naj omenimo najpomembnejša dela: Zemlja (pesmi 1934), Tovarišija (partizanski dnevnik 1949), Strah in pogum (novele 1951), Iz pariškega dnevnika (l. 1956), Groza (pesmi 1963), Slovensko poslanstvo (1964), Listina (1967), Iz nemškega dnevnika (memoarska proza 1969), Poročilo (1969), Svoboda in nujnost (eseji 1974), pri Cankarjevi založbi je leta 1977 izdal Zbrane pesmi.

Leta 1963 je za pesniško zbirko «Groza» prejel Prešernovo nagrado. Leta 1969 pa je bil med ustanovitelji revije «Prostor in čas».

Dedijer o sedanjem in prihodnjem delu

ZAGREB — V intervjuju z novinarjem zagrebškega Vjesnika je publicist Vladimir Dedijer pred dnevi govoril o svojem sedanjem in prihodnjem delu.

Po izdaji drugega zvezka «novih prispevkov za biografijo Josipa Broza Tita» zaključuje korekcije tretjega zvezka, kmalu pa bo šel v tisk tudi četrti. To pa ne pomeni, da je knjiga zanj tudi končana. Še naprej prosi vse, da ga dopolnjujejo, popravljajo, kritizirajo. «Moja knjiga ne daje končnih sodb, temveč odpira probleme, sooča pričevanja», poudarja Dedijer.

V nedavnem intervjuju je izjavil, da je poslal pismo Aleksandru Randoviću v zvezi z vprašanjem prisluškovanja. Zdaj mu je Ranković poslal gradivo o prisluškovanju in uporabljanju traku. Trdi, da so tudi njemu prisluškovali.

V zadnjem času Dedijer obljublja, da bo s Pekom Dapčevićem nadaljeval skupno delo «Zgodovina revolucionarnih vojn 20. stoletja», s čemer sta pričela že l. 1975, delo pa je bilo prekinjeno zaradi pri prav «Prispevkov k biografiji Tita». To zanimivo delo zlasti obravnava osebnosti kot so Lenin, Tito, Ho Či-min, Castro, Homeini» Dedijerjeva hipoteza je, da so bile v Evropi revolucionarne vojne v polnem smislu (ustvarjanje nove oblasti) samo v Jugoslaviji, Grčiji in Albaniji.

Pogovori o blagovni izmenjavi med Jugoslavijo in Albanijo

BEOGRAD — V drugi polovici tega meseca bodo v Tirani pogovori glede sklenitve sporazuma o blagovni menjavi med Albanijo in Jugoslavijo v letu 1982. S tem dokumentom naj bi potrdili predvidevanja obeh partnerjev, vsebovana v dolgoročnem sporazumu, da bo skupna trgovina obeh držav do leta 1985 dosegla 750 milijonov dolarjev v uravnoteženi menjavi. V primerjavi s prejšnjim planskim obdobjem naj bi se blagovna menjava v teh petih letih povečala po 18 odstotkov na leto.

Viden vzpon gospodarskega sodelovanja z Albanijo se je začel v zadnjih dveh, treh letih, natančneje po pretrganju dobrih odnosov Albanije s Kitajsko (1978), ko se je ta država začela gospodarsko odpirati proti vzhodu in proti zahodu. Albanija ima, kot poudarjajo njihovi uradni dokumenti, blagovno menjavo z nad 50 državami, s katerimi ima letni obseg trgovine od 750 do 800 milijonov dolarjev. Od tega odpade 41 odstotkov na trgovanje z vzhodnoevropskimi državami, 40 odstotkov z Zahodom, preostalih 19 odstotkov pa na trgovino z Jugoslavijo. Jugoslavija je lani v zunanjetrgovinski menjavi Albanije s svetom zasedla prvo mesto. Sedanji obseg trgovine v obe smeri je leta 1980 dosegel znesek 115,4 milijona dolarjev, medtem ko je samo štiri leta prej trgovina med državama komaj dosegla vrednost 20 milijonov dolarjev.

Sporazum o blagovnem sodelovanju za letos predvideva medsebojno prodajo v vrednosti 135 milijonov dolarjev. Sodeč po rezultatih za 9 mesecev (sklenjeni so bili posli za 125 milijonov dolarjev), bo načrtovana trgovina tudi dosežena.

Albanski kupci v Jugoslaviji v glavnem kupujejo televizorje, tovorne vagone, različne stroje in opremo, železniške tire, betonsko železo, ognjeodporno opeko, jedilno olje, tekstil, kemične izdelke itd. Jugoslovani v Albaniji kupujejo električno energijo, kromovo rudo, naftne derivate, konjak, tobak, surove bombažne tkanine, kemične surovine, spominke itd. (dd)

NA ENOTNI MANIFESTACIJI V SOBOTO ZVEČER

Kraško prebivalstvo bo jasno izpričalo potrebo po miroljubnem sožitju v svetu

Sprevoda bosta krenila ob 19. uri izpred openskega Obeliska ter izpred spomenika na Proseku - Mogočen kres pod razgledališčem na Napoleonski cesti - Govorila bosta Miroslav Košuta in Tarcisio Barbo

Prizor s sobotne manifestacije za mir, ki je bila v dolinski občini

Več kot štirideset družbenopolitičnih organizacij z zahodnega in vzhodnega Krasa se je doslej pridružilo enotni manifestaciji za mir in razorožitev v svetu, ki bo v soboto zvečer z zbirališčem na openskem Obelisku in na Proseku. Po zelo uspeli manifestaciji v dolinski občini, bodo torej tudi slovenski in italijanski demokrati s tržaškega Krasa izpričali željo in potrebo, da se vsi spori in nesoglasja med državami rešijo na miroljuben način. Osrednje geslo pobude «srečajmo se za mir» jasno ponazarja namene enotnega pripravljalnega odbora, ki je poleg sporeda manifestacije dal natisniti na plakatu preproste, a zelo pomembne besede «proti vojni, manj orožja, več kruha.» Vidimo torej, da se tudi v naših krajih, na meji med Italijo in Jugoslavijo, ki so v bližnji preteklosti neposredno okusili vso tragedijo vojnih grozot, razvija množično gibanje za mir, sad enotnosti demokratičnih strank in organizacij.

Pobudi kraških organizacij, ki jo je že prejšnji teden podprla tudi proseška godba na pihala, sta se včeraj pridružili Združenji staršev slovenskih šol v Križu ter openske osnovne šole «France Bevk». Oba sprevoda bosta krenila ob 19. uri, prebivalci zahodnega Krasa se bodo zbrali pred proseškim spomenikom padlim za svobodo, vzhodno-kraško prebivalstvo pa se bo zbralo že ob 18. uri izpred Prosvetnega doma na Opčinah ter se pridružilo na Obelisku mladini, športnikom in tabornikom. Sprevoda z baklami se bosta nato združila pod razgledališčem na Napoleonski cesti v bližini Kontovela, kjer je krajevna mladina pripravila mogočen kres. Ob kresu bosta o pomenu manifestacije in o splošnih prizadevanjih miroljubnega človeštva za razorožitev spregovorila pesnik Miroslav Košuta in član pokrajinskega vodstva ACLI (Italijansko združenje katoliških delavcev) Tarcisio Barbo. Na manifestaciji bodo sodelovale godbe na pihala iz Nabrežine, Križa in Proseka.

Enotni pripravljalni odbor poziva vse organizacije zahodnega in vzhodnega Krasa, da se angažirajo pri organizaciji manifestacije. V ta namen bo drevi ob 20.30 v Ljudskem domu v Križu razširjena seja tega odbora, na katerem bodo člani odbora in zastopniki organizacij sklepali o zadnjih pripravah na pobudo za mir, ki predstavlja vsestransko pomemben dogodek za naše kraje.

Danes v Ljudskem domu v Križu

Skupščina upokojencev

Danes, 4. novembra, ob 18. uri bo v mali dvorani Ljudskega doma v Križu skupščina upokojencev v priredbi krajevne zveze SPI-CG IL. Govor bo med drugim o pokojninah in zdravstveni oskrbi v luči zadnjih vladnih ukrepov za oklesčenje javnih izdatkov. Upokojenci te vladne ukrepe odločno odklanjajo.

S SEJE DEŽELNEGA TAJNIŠTVA KPI

KOMUNISTI ZAVRAČAJO ZAHTEVE O SPREMEMBAH V DEŽELNEM SVETU

Med drugim poudarjajo, da imajo kot druga najmočnejša stranka pravico po primarni odgovornosti v vodstvu skupščine in njenih organov

Deželno tajništvo KPI, ki se je sestalo, da bi razpravljalo o poteku priprav strankinega deželnega kongresa, je med drugim proučilo tudi zahtevo nekaterih strank, naj bi predsedstvo deželnega sveta in predsedstva stalnih svetovalskih komisij prilagodili večinski formuli; poleg tega je razpravljalo še o poskusu vidnega predstavnika KD, da bi prišlo do take spremembe pravilnika, ki bi objektivno omejevala vlogo strank opozicije.

Po mnenju KPI gre za vznemirljive poskuse, katerim morajo politične sile v deželnem svetu slediti in se z njimi spoprijeti s pozornostjo. Ko bi se uveljavila težnja, po kateri bi opoziciji skrčili prostor in z manevri nad pravilnikom porazdelili institucionalne funkcije skupščine v okviru večine, pravi KPI, bi prizadeli osnovne principe demokracije, kot so priznanje avtonomne vloge skupščine, teža v njej prisotnih političnih sil in pa vloga opozicije. Ob teh ugotovitvah KPI poudarja, da nima nič kaj prikrivati in niti braniti osebnih pozicij; ne gre niti za pravico večine, da vlada, kateri se sicer opozicija, predvsem komunistična, konkretno zoperstavlja. Zato je treba pred javnostjo obsoditi nevarnost teh poskusov tudi zaradi tega, ker se na tak način skušajo pripisati deželnim institucijam politični preblemi druge vrste, pravi KPI, kot sta funcionalnost odbora ter težave, ki izhajajo iz pogajanj znotraj večine.

KPI zato poudarja, da ni moč pripisati predsedstvu skupščine, ali pa komisijam, ki so jih doslej vodili komunisti, odgovornosti za neredno delovanje skupščine; po njenem mnenju je to odvisno od ritmov, s katerimi odbor pripravlja zakonske osnutke ter od zavlačevanj zaradi notranjih sporov in razprave med strankami večine o novih ravnovesjih, ki bi jih bilo treba ustvariti med njimi. Kot znano gre za pogajanja, ki se zavlačujejo že več mesecev in ki otežkočajo delovanje deželnega sveta ter paralizirajo obe najvažnejši videmski krajevni ustanovi. Zato nima smisla prenesti na skupščino — pravi nadalje deželno tajništvo KPI —, tudi z lotizacijskimi logikami, napetosti in težav, ki so last večine. Ker je sedanja tričlanska koalicija v diskusiji se med drugim ne razume, pravi KPI, kateri koaliciji bi bilo treba prilagoditi sestavo predsedstva skupščine.

Zaradi vseh treh razlogov KPI poziva vse politične sile, ne glede ali so v večini ali pa opoziciji, k največjemu čutu odgovornosti. V takem težkem kriznem položaju, ki ga označujejo razne emergence, kot je opomnil tudi ministrski predsednik Spadolini, je treba ščititi institucije v njihovi dostojnosti in prestižu. V deželi Furlaniji - Julijski krajini gre ta zaščita preko popolne funkcionalnosti izvoljenih skupščin in priznanja avtonomne vloge skupščine v odnosih do odbora in večine, ki ga odraža. V tem okviru je treba tudi doumeti popolno legitimnost KPI — pravi še deželno tajništvo komunistične stranke — po številu druge najmočnejše sile v skupščini in najmočnejše skupine opozicije, da ima primarno odgovornost v vodstvu skupščine

Nagrajena openska učenca

Hranilnica in posojilnica z Opčin je tudi letos ob Dnevu varčevanja nagradila dva najboljša učenca, ki sta lani obiskovala peto razred osnovne šole France Bevk na Opčinah. Marljiva dijaka, Dimitrija Ferlugo in Mitjo Ozbiča, je openska didaktična ravnateljica Lučka Križman obiskala na srednji šoli in jima ob čestitkah sošolcev poklonila v imenu openske Hranilnice in posojilnice hranilni knjižici.

SVEČANA HOMELIJA OB PRAZNIKU SV. JUSTA

Goreč poziv tržaškega škofa Bellomija za mir na svetu

Kristjani, je dejal škof v svoji homeliji, se morajo z vsemi močmi boriti proti vojnam in proti politiki nasilja

Ob včerajšnjem prazniku mestnega patrona sv. Justa je v tržaški stolnici daroval mašo tržaški škof Lorenzo Bellomi. Ob prisotnosti številnih vernikov in predstavnikov oblasti je imel škof slovesno homelijo, v kateri je odločno poudaril neomahljivo zavzetost kristjanov za mir. Najprej je Bellomi spregovoril o mučeništvu sv. Justa in pozval kristjane, ki se zavedajo lastne krhkosti, naj prosijo svetnika, «da posreduje pri Bogu dar trdne in dosledne vere.»

Potreba po veri je danes nujna tudi zato, «da ne bi nihče ostal sam, emarginiran in brezimen; zato, da bi sleherni človek živel v bratski skupnosti; zato, da bi svet premagal kalno objestnost ločevanja in nasprotij; zato, da bi zemlja ne postala tragična puščava in da bi za vedno izgnali demone vojne iz naših misli in iz načrtov človeštva.» Cerkev je zato poklicana — je nadaljeval škof — da se sooča z dilemo, ki pravi «ali se združimo v ljubezni in smo zanjo pripravljeni plačati vsako ceno, ali pa ostanemo brezupno ločeni, v večnem medsebojnem nasprotju in obsojeni na samouničenje».

Škof Bellomi je nato spregovoril o evangelskem pozivu k miru in o tem, da je «za mir v srcih in v odnosih, za mir med posamezniki in med narodi, za časovni in večni mir» vredno darovati življenje «odpovedati se sami sebi in vzeti nase svoj križ». «Zato, da se zoperstavimo vojni, je potrebno, da razorožimo našo dušo,» je dejal Bellomi, «v sebi moramo izkorenini sovraštvo, želje po maščevanju, po nasprotjih, po poncsu in nasilju. Moramo gojiti misel o miru, moramo biti prepričani, da je mir mogoč; še več, prepričani je treba biti, kot je večkrat zatrjeval La Pira 'da je mir neizbežen'.» «Pred človekom,» je nadaljeval tržaški škof z učinkovito prispodobo, «se dvigajo gore, vlite iz brona in izsklesane iz kamna. To so ideologije samoobrambe in ravnotežja oblasti, nekatere dvomljive definicije domovine in svobode, utesnjujoče filozofije strahu in terorja, politična stališča, po katerih naj se preprečuje vojna, s prepričevalno močjo atomskega orožja in celo blazni miti o potrebnosti vojne in njene biološke funkcije za razvoj človeštva.» Vsemu temu se mora kristjan zoperstaviti in «izreči trdo obsodbo napram nemodrosti modrih in odločno prebiti logiko mogotcev in blaženžev.» Vernikova dolžnost je, da uvaja drugačno kulturo, «ki temelji na človekovem dostojanstvu, kot ga razumeta zdrav razum in vera v Boga.» Škof Bellomi je nadalje dejal, da je človek absolutna vrednota in se vprašal, kdo to vrednoto varuje. «Celo zakon» je poudaril, «ki bi moral pomeniti voljo vsega naroda, se je odpovedal obrambi osnovnih človekovih pravic tako, da dopušča celo splav, pornografijo, liberalizacijo nekaterih mamil in tako dalje.» Škof se je nadalje vprašal, če je lahko obrambni stolp človeških vrednot v vesti posameznika, vendar je tu postavil naslednji dvom: «Kakšne dokaze daje vest posameznikov pri tolmačenju poštenosti in pravičnosti? Nismo morda siti javnih škandalov in vedno večje nemoralnosti?»

Bellomi se je nato ponovno povrnil k vprašanju miru in k oboroževalni tekmi, ki lahko privede do katastrofe. Tu je ponovno izrekel vrsto dalekovidnih misli: «Politika ne more premagati zla, ki ga nosi v sebi. Potrebuje namreč drugačno razsežnost in sicer moč vsega ljudstva, ki naj se polasti politike in naj jo upravlja z množično soudeležbo. O vojnah ni nikoli odločalo ljudstvo. Sprožili so jih vedno za mizo, kjer mogotci odločajo; ljudje potem plačajo. In prav ljudje, to je vsi mi, moramo reči dovolj: obsoditi moramo, zavračati in odkloniti sleherno našo odgovornost pri prikritem popuščanju, pa tudi če gre samo za molk in za boleč obup. Upreti se moramo vsemu, kar diši po vojni, kar jo pripravlja in jo omogoča.» Škof Bellomi je zaključil svojo homelijo z vzklikom: «da je ključ tega sveta, ki ga ogroža atomsko orožje, križ, ki je bistvo evangelija.»

V nedeljo, 8. novembra, ob 16. uri

Slovenska maša pri Sv. Justu

V nedeljo, 8. novembra, ob 16. uri bo v stolnici sv. Justa slovenska maša, ki jo bo za slovenske vernike tržaške škofije daroval škof. Lovrenc Bellomi

Maša s slovensko pridigo pri Sv. Justu je bila ukinjena leta 1891 in poteči je moralo 90 let do njene obnovitve. V sporočilu Slovenskega pastoralnega središča v Trstu je med drugim rečeno, da se je «gospod škof z veseljem odzval prošnji vseh slovenskih duhovnikov, da skupaj s slovenskimi verniki praznuje zahvalni dan». V sporočilu je še želja, naj bi ob tej priložnosti pri maši sodelovali mašni strežniki, skavti in skavtinje v kroju, narodne noše in druge katoliške organizacije.

Skupina Atelier A od jutri v Avditoriju

Boljunsko gledališče «France Prešeren» je postalo nekakšno pribežališče tržaških amaterskih gledaliških skupin, ki na tem odru vadijo in postavljajo svoje uprizoritve, s katerimi se nato «uradno» predstavijo mestni publiki. Seveda je prav, da se gledališčnikom daje prostor za vaje, saj v Trstu ni veliko prostorov, ki bi bili primerni za tako dejavnost, amaterskih ali polprofesionalnih skupin va je vedno več in za nekatere niti ne vemo, da so.

Te dni je vadila v Boljuncu skupina Atelier A, ki je postavila na oder delo Franca Ferrantija «L' Audizione» (Avdicija). Sam Ferranti je tudi režiser predstave, v kateri nastopajo Ezio Maria Biondi, Cristina Della Pietra in Marcello Crea. Z «Avdicijo» se bo skupina Atelier A predstavila tržaškemu občinstvu jutri, v petek in soboto, ko bo nastopala v Avditoriju.

Predstava sama na sebi ne kaže večjih razsežnosti in niti ni velik gledališki dogodek, vsaj po tistem kar smo videli sinoči na vaji. Neki gledališki igralec čaka na fiktivno avdicijo, saj bi rad nastopal v predstavi, za katero je bil razpisan nekak «igralski natečaj» v časopisju. Zaman čaka, da bi ga poklicali, da bi pokazal svoje znanje, ki pa ga dejansko vseskozi razkazuje na odru, saj «igra» resničnost in gledališče, igra, razne vloge in se s patosom pripravlja na izpit. No, med tem čakanjem se spozna z neko uradnico, ki bi bila rada plesalka, a se z njim igra na «gledališče», z njim pripoveduje lepo zgodbo. Vse poteka na nekakšni nekonfliktni ravnini, čeprav se stvari vozneje seveda zapletajo in postajajo zanimivejše.

Klub vsemu lahko rečemo, da se bo dala predstava gledati, čeprav nekoliko monoton in premalo dinamičen začetek iemlje uprizoritvi energijo. Kot rečeno. Atelier A bo nastopal od jutri naprej v Avditoriju.

Ravnatelj, profesorski zbor in neučno osebje državne srednje šole sv. Ciril in Metod izrekajo profesorici Anamariji Batič - Glavini iskreno sožalje ob smrti očeta.

«DAN JUGOSLAVIJE» V OKVIRU TURISTIČNEGA SALONA

Poudarjena želja po večjem sodelovanju med našo deželo, Slovenijo in Hrvatsko

Italijanski gostje občutno prispevajo k turistični bilanci Jugoslavije - Kmalu enoten turistični zemljevid delovne skupnosti «Alpe - Adria» - Tiskovna konferenca v prikupnem standu turističnih organizacij kraško-obalnega območja

Z včerajšnjega «Dneva Jugoslavije» v okviru salona o turizmu

V okviru Salona o mednarodnem turizmu na sejmišču pri Montebelu — razstavo si lahko ogledamo samo še danes ob 10. do 20. ure — je bil včeraj na vrsti «Dan Jugoslavije». Odposlanstvo turističnih delavcev iz SFRJ, ki so ga sestavljali direktor milanskega predstavništva Turistične zveze Jugoslavije dr. Ž. Balošič ter predstavniki turističnih organizacij iz obalnokraške regije J. Černelič, M. Kosmina in R. Kreačič, se je dopoldne srečalo z gospodarstveniki in turističnimi operaterji z našega območja. Srečanja so se udeležili tudi jugoslovanski generalni konzul v Trstu Š. Cigoj s konzulom L. Benolićem, direktor tržaškega predstavništva Gospodarske zbornice Jugoslavije B. Zidarič in številne druge osebnosti.

Na srečanju je prišla do izraza obojestranska pripravljenost na krepitev sodelovanja na turističnem področju, zlasti na ravni potovalnih in turističnih agencij, pa tudi v okviru delovne skupnosti Alpe - Adria, pri kateri sodelujejo tudi naša dežela, SR Slovenija in SR Hrvatska. Funkcionar deželne uprave dr. Tringale je v tej zvezi napovedal, da bo skupnost Alpe Adria prihodnje leto izdala enoten turistični zemljevid vseh devetih dežel članic skupnosti. Med posvetom je nadalje prišla do izraza tudi zamisel, naj bi tukajšnji turistični krogi v prihodnje namenili več pozornosti jugoslovanskim obiskovalcem ter jim nudili možnost, da se poslužijo ustreznejših turističnih storitev.

Po ogledu prikupnega standa, ki so ga upravile turistične organizacije z obalno-kraškega območja, je bila tiskovna konferenca, ki se je je udeležil tudi ravnatelj sejemske ustanove dr. G. Tamaro in na kateri je dr. Ž. Balošič orisal najnovejši razvoj turistične izmenjave med Italijo in Jugoslavijo in opozoril na nekatere nove pobude turističnih organizacij SFRJ. Govornik je med drugim omenil, da je v prvih sedmih mesecih letos obiskalo Jugoslavijo 297.000 Italijanov, ki so dali skupno 1,145.000 nočitev (18% več kot lani). Okrog 60% turistov je iz Furlanije - Julijske krajine in od tega se jih okrog 40% usmerja v turistična središča v Istri. Dr. Balošič je še povedal, da krije Jugoslavija z dohodkom od turizma petino izdatkov trgovinske bilance s tujino in da računa za letos na prihodek od turizma v višini 2 milijardi dolarjev. Ob koncu novega srednjeročnega načrta, se pravi leta 1985 pa naj bi prihodek narastel na 3 milijarde dolarjev.

Današnji, zaključni dan salona, je namenjen Švici. Poleg tega bo na sporedu posvet o Trstu kot izhodišču za križna potovanja z ladjami po Sredozemlju.

V OKVIRU PRIPRAV NA VSEDRŽAVNO SKUPŠČINO

Tudi krajevna KD se zavzema za notranjo prenovitev stranke

Tudi v Trstu, kot po vsej Italiji, je v teku pripravljalna faza na vsedržavno skupščino krščanske demokracije, ki bo v Rimu od 25. do 29. novembra.

V prejšnjih tednih so tako bile v raznih sekcijah KD skupščine, na katerih so izvolili delegate, ki se bodo udeležili pokrajinske skupščine stranke in razpravljali o glavnih problemih, krajevnih in vsedržavnih, v perspektivi prenovitve stranke. Predložene so bile številne teze in resolucije; kot pravi tiskovno poročilo, so bili vsi ti dokumenti odraz volje po notranji strukturalni in organizacijski prenovitvi KD, da bi politični predlogi stranke postali aktualnejši in učinkovitejši

Še zlasti je bila v dokumentih obsojena degeneracija — pravi nadalje poročilo KD — do katere je prišlo v notranjih strujah; padlo je tudi več predlogov o statutarnih spremembah, ki bi omogočile, seveda ohranjujoč formulo večine in manjšine, da bi ne prišlo še do drugih cepljenj znotraj stranke. Vse dokumente in predloge sedaj proučujejo izvršni organi stranke, ki jih bodo predložili na pokrajinski skupščini, ki bo v nedeljo, 8. novembra, v hotelu Europa pod Nabrežino.

Poleg delegatov se bodo pokrajinske skupščine KD udeležili tudi predstavniki političnih in družbenih sil izven KD, ki pa se prepoznavajo v idealih stranke: prisostvovali bodo, da bi KD razširila soočanje na vse tiste, ki lahko konkretno prispevajo za njeno izboljšanje. Nedeljska pokrajinska skupščina predstavlja važen trenutek za življenje tržaške KD — zaključuje tiskovno poročilo — ker gre v bistvu za prvi korak na poti prenovitve stranke.

Potrjeno: 13. decembra volitve šolskih svetov

Ministrstvo za šolstvo je včeraj potrdilo, da bodo volitve v šolske zborne organe v nedeljo, 13. decembra, od 8. do 20. ure. Kandidatne liste za posamezne šolske svete bo treba predložiti od 9. ure, jutri do 12. ure, v ponedeljek, 16. novembra. Od 13. novembra do 11. decembra bo v šolskih poslopjih dovoljena ustna in pismena volilnega propaganda, do 9. decembra pa bodo sestavili volilne komisije.

Praznični dan občinskih šolskih slug je marsikje onemogočil pouk

Včerajšnje praznovanje tržaškega patrona sv. Justa je povzročilo nekaj nevšečnosti na šolah, saj na marsikateri ni bilo pouka. O pouku so več ali manj «odločali» šolski sluge, in sicer tisti, ki so uslužbenci tržaške občine. Ti so seveda praznovali svojega patrona in so se zato vzdržali dela, prav tako kot vsi ostali uslužbenci tržaške občine, tako da so bila šolska vrata marsikje zaprta. Po drugih šolah, kjer so sluge pokrajinski oziroma državni uslužbenci pa je pouk redno tekel.

Večinoma ni bilo pouka na občinskih osnovnih šolah in vrtcih, tako tudi na nekaterih slovenskih šolah, pa tudi na tistih srednjih šolah, ki imajo svoj sedež v občinskih stavbah. Skratka, vladal je očitni kaos, saj niti na šolskem skrbništvu niso vedeli, kje je pouk in kje ga ni. Najbolj prizadeti pa so bili seveda starši in tisti učenci in dijaki, ki so zaman trkali na šolske duri.

ŠE ENO VPRAŠANJE DOSLEJ BREZ ODGOVORA

Problem stanovanjskih izgonov se v mestu ponovno zaostruje

V tem mesecu naj bi prizadeli okrog 150-200 družin - V petek javno zborovanje sindikalnih organizacij stanovanjskih upravičencev, na katerem bodo iznesle predloge, kako rešiti sedanji položaj

Vprašanje sodnih stanovanjskih izgonov je velik socialni problem. V Trstu sicer ne dosega take razsežnosti kot v skoraj vseh večjih italijanskih mestih, kljub temu pa je prisotno v vrsti številnih nerešenih problemov, ki tarejo krajevno stvarnost. Številne družine so upravičeno zaskrbljene nad bližnjo prihodnostjo, saj se predvideva, da bo v mesecu novembru s sodnimi izgoni prizadetih okrog 150 - 200 družin; v primerjavi z 8.500 primeri v Milanu in 6.000 v Turinu, je število sodnih izgonov v našem mestu še kar nizko, gotovo pa je, da bo v prihodnjih mesecih naraslo.

Najbolj dramatično pa je dejstvo, da bodo te družine kar na lepem ostale brez strehe in skoraj brez možnosti, da bi lahko najele drugo stanovanje. Splošno je znano, da si ga je v mestu skoraj nemogoče preskrbeti v najem, medtem ko ga je zelo lahko kupiti, le da je treba odšteti precejšnjo vsoto denarja, česar pa sodno pregnane družine gotovo ne morejo storiti. Še do nedavnega je bilo treba odšteti od 600 do 700 tisoč na kvadratni meter v primeru stanovanja v starem poslopju, v novih zgradbah pa se je cena sukala od 1 do 1,2 milijona lir na kvadratni meter. Kot je pokazala raziskava, ki jo je lansko leto izvedla tržaška občina, je v mestu okrog 4.000 praznih neoddanih stanovanj, ki pa jih lastniki, v veliki meri nepremičninske družbe, nikakor nočejo oddati v najem in raje dopuščajo, da s časom propadajo. Tudi posebna komisija, ki je bila lansko leto ustanovljena na prefekturi in ki je doslej reševala najnujnejše probleme, ne nudi sedaj nikakršnih možnosti.

Vprašanje je torej zelo resno; sindikalne organizacije stanovanjskih upravičencev ob taki situaciji pripravljajo javno pobudo, s katero seznaniti prebivalstvo in oblasti o razsežnosti stanovanjskega vprašanja v mestu; že v petek pa bodo na javnem zborovanju na sedežu EN AIP v Istrski ulici proučile sedanji položaj, predvsem pa se zaustavile ob problemu novih stanovanj za prizadete družine. Poleg tega bo tekla beseda tudi o vprašanju pisem, s katerimi lastniki odpovedujejo stanovanja in ki jih je v zadnjem času prejelo zelo veliko število družin tudi ob primerih, da jim bo pogodba o lokaciji zapadla šele čez nekaj let.

Takih pisem naj bi lastniki odposlali že na stotine, sedanji najemniki pa so predvsem zaskrbljeni, zakaj so jim jih odposlali toliko časa prej; o tem se sprašujejo tudi sindikalne organizacije stanovanjskih upravičencev. Marsikdo je mnenja, da gre za obliko pritiska, s katero skušajo lastniki prestrašiti najemnike in jih tako prisiliti k podpisu take nove najemninske pogodbe, seveda višje od prejšnje, ki bi ne upoštevala zakonskih določil. Sindikalne organizacije stanovanjskih upravičencev zato pozivajo najemnike, ki bi prejeli take pozive, naj ne rešujejo sami tega vprašanja, ampak naj se obrnejo na njihove organizacije.

Do takega kočljivega položaja je prišlo, pravijo sindikalne organizacije, ker ni o teh vprašanjih nobenega načrtovanja na deželni in niti na občinski ravni. Že na petkovem javnem zborovanju, ki se bo začelo ob 18. uri, pa bodo same iznesle konkretne predloge, ki jih bo treba predložiti pristojnim oblastem.

Nesreča na delu

Med delom v tovarni Baxter v industrijski coni se je včeraj dopoldne lažje opekel 42-letni električar Franco Slobic iz Ul. S. Fortunato 17. Zaradi opeklin prve in druge stopnje na desni roki so ga sprejeli na dermatološkem oddelku s prognozo 10 dni.

PRED PETKOVIM SREČANJEM V NABREŽINI

Kako naj se lotimo problema alkoholizma?

V petek, 6. novembra, ob 20.30 v prostorih občinske knjižnice v Nabrežini srečanje z razpravo o alkoholizmu. Prirejata ga tamkajšnja družinska posvetovalnica in center za umsko zdravje. Pomena takšnega srečanja menda ni treba posebej poudarjati, saj gre za pojav, ki nas lahko upravičeno zaskrblja, če naj verjamemo sicer ne najbolj obilnim podatkom, ki ustvarjajo dokaj mračno sliko, in pa temu, kar lahko vsak dan na lastne oči preverjamo, če se le malo ozremo naokrog. Podatki govorijo, da je v Italiji 750 tisoč alkoholikov in da jih vsako leto kar 18 tisoč umre za cirozo. Po teh številkah je Italija druga na svetu; pred njo je le Velika Britanija. V sami Italiji pa je ravno dežela Furlanija - Julijska krajina na prvem mestu. Žal ni točnih podatkov za Trst in njegovo pokrajino, vendar lahko mirne duše rečemo, da naša pokrajina znatno prispeva, da se dežela Furlanija - Julijska krajina krepko ohranja na prvem mestu po številu alkoholikov ter po smrtnih primerih zaradi ciroze.

Kaj je nabrežinske psihiatrične in socialne operaterje napotilo da so se odločili za to srečanje? Prej kot dotok alkoholiziranih ljudi ali njihovih sorodnikov ki iščejo v teh strukturah pomoč za svoje hude probleme, je nabrežinske operaterje spodbudilo dejstvo, da pri nas še ni dovolj učinkovitih prijemov, ki bi prispevali k zdravljenju ali preprečevanju alkoholizma.

«V nabrežinski posvetovalnici se javlja vedno več ljudi, ki imajo posredne ali neposredne težave zaradi alkoholizma,» nam je povedala socialna delavka Anamarija Kalc, «mi pa jim navadno ne vemo kako svetovati, ko pa v teh krajih ni usposobljenih struktur, ki bi se tega vprašanja mogle učinkovito lotiti, če izvzamemo center za umsko zdravje, ki pa tudi ni povem usposobljen za tovrstno zdravljenje. Od tu torej potreba, da se odpre širša razprava, ki naj prispeva k razčiščevanju problema in iskanju primernih rešitev.»

«Namen petkovega srečanja ni le, da se širša skupnost informira o hudem pojavu alkoholizma, ki ima zlasti na Krasu, med slovenskim prebivalstvom, čisto svojstvene značilnosti,» nam je izjavil dr. Danilo Sedmak iz nabrežinskega centra za umsko zdravje, ki se z veliko zavzetostjo ukvarja tudi s problematiko alkoholizma, «temveč predvsem, da se ljudje senzibilizirajo. Spregovoriti je treba javno o tem problemu in določene rešitve iskati tudi s skupnimi močmi. V tem okviru bi morala tudi kulturna društva in druge krajevne organizacije odigrati pomembno funkcijo. Naša društva so običajno usmerjena izključno v narodnoobrambno delo, premalo pozornosti pa posvečajo socalnim problemom. Gre torej tudi za iskanje skupnih poti za izhod iz neke miselnosti, iz neke kulture, ki še vedno pogostokrat postavlja uživanje alkohola kot nekakšno družbeno obveznost, ali pa ga vsaj opravičuje.»

Vzroki alkoholizma seveda še zdaleč niso samo kulturne narave. Odvisni so tudi od vrste drugih družbenih vplivov, ne nazadnje vpliva sodobna potrošniška stvarnost, z vsemi svojimi pojavi. Kot je alkoholizem sam na sebi star pojav, tako je alkoholizem pri ženskah nekaj, kar se je silno razširilo zlasti v novejši dobi. Prav ta pojav je treba po mnenju dr. Sedmaka še posebno pozorno proučiti in se z njim spoprijeti. Tudi v tem pogledu bo torej petkovo srečanje v Nabrežini pomembna priložnost za razmislek in morebiti tudi za sprožitev konkretnih pobud. Seveda pa bo uspeh srečanja tudi tokrat v prvi vrsti odvisen od zavzetosti, s katero se bo tega tako zaskrbljujočega družbenega pojava, v katerega so v vse večjem obsegu vpleteni tudi mlajši rodovi (poleg mamil tudi alkoholizem!), vključila širša skupnost in ne bo reševanje problematike prepuščeno samo peščici operaterjev.

MALA ČRNA KRONIKA

Sodišče zaplenilo ladjo družbe «Sidemar»

Po nalogu tržaškega sodišča so zaplenili ladjo «Draco» italijanske družbe «Sidemar», ki je pred 15 dnevi pristala ob sedmem pomolu v novem pristanišču. Ladja ima približno 81 tisoč ton nosilnosti in je v našem mestu razkladala premog za termično centralo državne električne družbe (ENEL) v Tržiču.

Tržaški sodnik je odredil zaplembo na osnovi zahteve skupine italijanskih brodarjev, katerim dolguje družba «Sidemar» okrog milijardo lir. Po končanem razkladanju v Trstu je ladja bila namenjena v Benetke, kjer naj bi odložila preostali del premoga.

Povozil jo je na prehodu za pešce

42-letno Bruno Ressi por. Marchesi, ki je zaposlena kot strežnica pri otroški bolnici Burlo Garofolo, je včeraj popoldne okrog 18. ure povozil avto fiat 500, katerega je upravljal 26-letni Luciano Levi iz Ul. Geppa 16. Do nesreče je prišlo, ko je ženska na prehodu za pešce prečkala Miramarski drevored v višini številke 7, kjer je zaradi prešibke razsvetljave že večkrat prišlo do podobnih nezgod. Marchesijevo so z rešilcem takoj prepeljali v bolnico, kjer so ji na ortopedskem oddelku ugotovili zlom leve rame, številne rane in udarce po obrazu in drugih delih telesa ter šok stanje. Žensko so istovetili na osnovi dokumentov, ki jih je imela pri sebi, saj je zaradi udarcev in šoka izgubila spomin. Na ortopedskem oddelku se bo morala zdraviti 50 dni.

Nesreča ali samomor?

Včeraj zjutraj okrog 9. ure so na oddelku za oživljanje sprejeli 80-letnega upokojenca Attilia Bernobicha, ki si je prebil lobanjo med nesrečnim padcem z okna svojega stanovanja v Ul. Vigneti št. 22/1. Kljub hitremu posegu pa za prilletnega Bernobicha ni bilo pomoči: čez nekaj ur je namreč — ne da bi prišel k zavesti — izdihnil. Vzroki usodnega padca niso še pojasnjeni, čeprav se preiskovalci nagibajo k domnevi, da gre za samomor, kar pa pokojnikovi znanci odločno demantirajo, saj je bil Bernobich vedno vedre volje

OBVESTILO KMEČKE ZVEZE

Kmečka zveza obvešča, da bo izpolnjevala prošnje za kompenzacijske doklade za gorata področja:

— danes, 4. t.m., od 17. do 18.30 v gostilni pri Josipu Radetiču v Medji vasi;
— jutri, 5. t.m., od 17. do 19. ure v Bazoviškem domu v Bazovici;
— v petek, 6. t.m., za Padriče in Trebče, od 17. do 18.30 v prostorih gozdarske zadruge na Padričah in za Gropado, ob isti uri, pri Stanislavu Grgiču v Gropadi št. 74.

Interesenti naj prinesejo s seboj osebne dokumente: osebno izkaznico in davčno številko. Prošnje naj vložijo vsi tisti, ki imajo pravico do vpisa v pokrajinske sezname kmetijskih podjetnikov.

Razna obvestila

SPDT prireja jutri, 5. novembra, v okviru svoje predavateljske sezone, predavanje na temo: **«Kras, gobe in varstvo okolja»**. Predavanje, ki bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2) s pričetkom ob 20. uri, bo opremljeno z barvnimi diapozitivi. Predaval bo dr. MILKO ČEBULEC. Vabljeni vsi!

KD Rdeča zvezda obvešča, da bo bo vaje otroške folklorne skupine vsak torek, ob 16.30 za prvo in ob 17.45 za drugo skupino v prostorih osnovne šole «1. maj 1945» v Zgoniku.

Fotokrožek Trst 80 sklicuje občni zbor, ki bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20, 19. novembra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

Prosveta

SKD Tabor z Opčin prireja v Prosvetnem domu v soboto, 7. novembra, v dopoldanskih urah za šolarje in dijake ter v nedeljo, 8. novembra, ob 16. uri predstavo «Martin Krpan» z nastopom člana SNG Maribor Marjana Bačka.

KD Rdeža zvezda s sodelovanjem mladinskega odseka organizira tečaj modernih in klasičnih plesov za vse. Informacije in vpisovanje pri Darmi Purič, Bajta. Tečaj bo vodila Ljuba Vrtovec. Telefon 229330. Vabljeni!

Potovalni urad AURORA

prireja od nedelje, 6. do petka, 11. decembra, letos potovanje z letalom

v LONDON

Cena potovanja 385.000 lir.

Informacije in vpisovanje pri potovalnem uradu «Aurora», v Ul. Cicerone 4, tel. 60261.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 4. novembra
PRAZNIK ZMAGE
Sonce vzide ob 6.49 in zatone ob 16.48 — Dolžina dneva 9.59 — Luna vzide ob 13.11 in zatone ob 22.41.
Jutri, ČETRTEK, 5. novembra
ZAHAR

Vreme včeraj: najvišja temperatura 15,8 stopinje, najnižja 13, ob 18. uri 14,6 stopinje, zračni tlak 1022 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 82-odstotna, nebo jasno s slabo vidljivostjo, morje mirno, temperatura morja 17 stopinj.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Ul. Bonomea 93.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Trg Cavana 1, Trg Giotti (sv. Frančiška 1)

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Cavana 1, Trg Ciotti (sv. Frančiška 1)

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226 165; Opčine: tel 211 001, Prosek: tel 225 141; Božje polje Zgonik: tel. 225 596; Nabrežina: tel 200-121; Sesljan: tel 209 197; Žavlje: tel. 213 137; Milje: tel. 271 124.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 21. do 8. ure tel. 732 627, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20 ure. tel 68 441

DOMAČA NOVOST V KNJIGARNI

Alojz Rebula:
ZELENO IZGNANSTVO

Bivanjske dileme današnjega človeka, tržaškega prostora in družbe, ki jih je pisatelj postavil v zgodovinsko projekcijo pred 500 leti.

Tržaška knjigarna
UL. SV. FRANČIŠKA 20 - TRST

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Jutri, 5. t.m., ob 16. uri, abonma red I

FERDO KOZAK
PUNČKA
dramatična zgodba v 5 slikah

Gledališča

ROSSETTI
Gledališka sezona 1981/82: 10 predstav v abonmaju. Informacije in rezervacije pri raznih podjetjih, šolah, društvih in sindikatih. Popusti za delavce, študente in upokojence. Informacije pri Teatru Stabile, tel. 567-201/2/3 in pri glavni blagajni v Pasaži Protti.

Danes, 4. t.m., bo gledališče Centro Teatrale Bresciano uprizorilo Ibsenovo delo: «Hedda Gabler». V glavni vlogi Valeria Moriconi. Režiser Massimo Castri.

AVDITORIJ
Od jutri do 7. t.m. bo skupina Atelier A iz Trsta predstavila Ferrantijevo delo «L'Audizione». Prenotacije pri glavni blagajni. Abonenti imajo 20-odstotni popust.

Kino

Ariston 16.00 «Sogni d'oro». 21.30 srečanje publike z režiserjem Nannijem Morettijem.
Ritz 17.30 «Solo per i tuoi occhi». Roger Moore.
Eden 18.00 «I predatori dell'arca perduta».
Grattacielo 16.00 «Bolero».
Fenice 16.00 «Dottoressa preferisce marinai».
Cristallo 16.30 «Excalibur». Jutri ob 16.00 kino - variete.
Aurora 16.30 «L'urlo di Chen terrorizza anche l'occidente».
Capitol 16.00 «Scontro di titani».
Moderno 16.00 «Tarzan l'uomo scimmia». Bo Derek.
Nazionale 15.30 «Super porno college». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 15.00 «Bordello a Parigi». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.00 «Taglia di diamanti».
Mignon 16.00 «Fantasia».
Radio 16.00 «Orgie pornografiche».
Lumiere 16.30 «Dottor Jekil e gentile signora».

Šolske vesti

Ravnatelj državnega tehničnega zavoda Žiga Zois z oddelkom za geometre vljudno vabi vse starše na sestanek, ki bo na šoli v fizikalni dvorani danes, 4. t.m., ob 18. uri. Dnevni red: 1. ravnateljevo poročilo; 2. razprava o volitvah, ki bodo 13. decembra; 3. razno.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM stanovanje pri tržaški univerzi: 3 sobe, sobica, kuhinja, kopalnica in majhno dvorišče. Tel. 228390.
GOSPODINJSKO pomoč nudim v Miljah ali v Trstu. Telefon 003866/51173.
PRODAM filter za vino na kartone in originalno črpalko — seitz v dobrem stanju po ugodni ceni. Telefon 0481/30882.
PRODAM smuči elan RC 03 185 centimetrov lanske proizvodnje. Telefonirati v večernih urah na št. 0481/882179.
PRODAM hišo v Krminu in 1000 kv. m zemljišča za zidavo. Informacije na upravi Primorskega dnevnika v Gorici, tel. 83382.
PRODAJAM vrstne hiše v Gradišču Informacije na upravi Primorskega dnevnika v Gorici, tel. 83382.
PRODAM peč za centralno kurjavo na plinsko olje (30.000 cal.), kompletno z bojlerjem in priključki. Stojan Glavina, Boljunec 140.
UGODNO prodam matra simco bagheera v odličnem stanju. Telefon 040/211688 ali 211465.
128 coupè 1100 v dobrem stanju prodam po ugodni ceni. Telefon 040/743071.
UGODNO prodam rulotko tabert-contes 460 tn z veliko predsobo in vso opremo. Telefon 040/211688 ali 211465.
MLAD par išče v najem ali nakup stanovanje ali hišo, tudi potrebno popravila, v okolici Trsta. Telefonirati na 225817 od 13. do 15.30.
25-LETNI uradnik, z diplomo višje srednje šole, s pridobljeno izkušnjo, z namenom izboljšave, išče primerno zaposlitev. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Zaposlitev».
ZADRUŽNA kraška mlekarna išče vodjo obrata. Pogoji: diploma višje srednje šole in opravljen vojaški rok. Zainteresirani naj se javijo na sedežu konzorcija «Grmada», Ul. Cicerone 8/b ali telefonsko 040/62754. Prošnje sprejemamo do jutri, 4. novembra.

Prisperajte za
DIJAŠKO MATICO

Novi odbor KD Jože Rapotec

Pretekli teden se je v Prebenegu sestal novoizvoljeni odbor KD Jože Rapotec. V vodstvu društva je prišlo do nekaterih bistvenih zamenjav, izmed katerih je najbolj pomembna predaja predsedniške štafetne palice med Borisom Bandijem in Geni Kozino.

Odhajajoči predsednik Boris Bandi je zgledno opravil svojo dolžnost in je s svojo umirjenostjo in požrtvovalnostjo marsikoga na tihem spodbujal k delu v domači vasi. Geni Kozina pa je mlada in dinamična Prebenežanka, ki bo prav gotovo znala pravilno in dosledno usmerjati delovanje KD Jože Rapotec. Vsekakor pa ostaja Boris Bandi podpredsednik in še nadalje eden glavnih stebrov društva.

Tajniško mesto je obdržala Nevja Olenik, za blagajničarja pa je bil izvoljen Fabjan Kraljič; za društveno imovino bo skrbel Evgen Bandi. Ostali odborniki, ki so zadolženi za kulturno delovanje in rast društva so še: Liliana Bandi, Dorjan Žerjul, Sergij Bandi, Damian Lokateli in Edvin Križmančič.

V sklopu društvenega odbora pa deluje skupina ljudi, ki skrbi za vaške probleme, ki niso ravno v strogi pristojnosti društva. Po takšnem telesu so izrazili željo vaščani sami, ko je na skupščini padla beseda tudi o občih vaških zadevah. Poseben odbor sestavljajo: Boris Bandi, Dario Kraljič, Josip Rapotec, Evgen Bandi in Gabrijela Bandi.

Za prihodnji dve leti je prebeneško društvo torej preskrbljeno, novi predsednici in novemu odboru pa želimo čimboli uspešno in zadoščenja polno delo. (ris)

Posvet o sodelovanju v letalskem prometu med sosednimi deželami

V Linzu se je pričelo minuli četrtek 10. medzborično zasedanje o letalskih zvezah. Prirejata ga deželna zveza trgovinskih zbornic Furlanije - Julijske krajine in gospodarska zbornica za gornjo Avstrijo. Gre za posvet, ki ga vsako drugo leto izmenično prirejajo na avstrijskih, jugoslovanskih in italijanskih tleh, tako je zadnji bil leta 1979 v Mariboru.

V medzborični delovni skupini so zastopniki gornje Avstrije, avstrijske Koroške in Štajerske, Slovenije, Hrvatske in dežele FJK. Na zasedanju je govor med drugim o pospeševanju in liberalizaciji letalskega prometa nad omenjenimi ozemlji, o sodelovanju med upravami ustreznih letališč, pa tudi o skupnih tržnih raziskavah v ekonomsko-tehničnem pogledu. Zlasti pa velja te dni izpozornost predlogu po sodelovanju med omenjeno delovno skupino in pa: delovno skupino Alpe - Adria, ki na razpolaga z lastno komisijo zadolženo za prometna vprašanja.

Delegacijo FJK vodi v Linzu predsednik zveze trgovinskih zbornic Lupieri.

Statistično službo prilagoditi novim zahtevam pomorstva

Tržaška trgovinska zbornica priredi 5. in 6. novembra v sodelovanju z osrednjim statističnim zavodom Istat in ministrstvom za trgovinsko mornarico vsedržavni seminar o statističnem obveščanju glede pomorske plovbe in pristaniških dejavnosti. Trgovsko - tehnološki napredek narekuje pač izpopolnitev ustrezne statistične službe, kako to doseči, pa bodo razpravljali na seminarju, ki ga z lastnima posegoma odpreta predsednik trgovinske zbornice Modiano in deželni odbornik Rinaldi.

Prispevki

Ob 9. obletnici smrti Josipa Sancina darujejo Pavla, Sergij in Divna 10.000 za KD F. Prešeren, 10.000 za TFS Stu ledi in 10.000 lir za ŠD Breg.

Ob 5. obletnici smrti drage Marije Brus darujejo Sonja, Savino in sestre 50.000 lir za Glasbeno matico.

V počastitev spomina nonota Karla in strica Draga darujeta Sonja in Kristina Favaretto 20.000 lir za SZ Bor.

Namesto cvetja na grob Walterja Purgerja daruje družina Albina Primožiča (Dolina) 10.000 lir za moški pevski zbor Valentin Vodnik. V isti namen daruje družina Cunja (Dolina 232) 20.000 lir za moški pevski zbor Valentin Vodnik.

Namesto cvetja na grob Ane Vodopivec vd. Kocjan daruje družina Cunja (Dolina 232) 20.000 lir za moški pevski zbor V. Vodnik.

OB NABIRALNI AKCIJI SO ZA ŠZ SLOGA DAROVALI:

Občine
Lloyd Adriatico - Miro Štrekelj 50 tisoč lir, mesnica Hrovatin 20.000, trgovina z avto-moto deli Simič 5.000, agraria Sosič 10.000, trgovina z gradbenim materialom Jelka Daneu 20 tisoč, trgovina z avto-moto deli Brundula 20.000, trgovina z otroškimi oblačili Merlino 10.000, hotel - restavracija Daneu 20.000, Start sport 10 tisoč lir, Kozmetika «90» 30.000, mesnica Danieli 30.000, trgovina Ulgheri-Pavat 10.000, trgovina z jestvinami Despar (Pontari) 30.000 lir.

Bani
Elektromehanična delavnica Ban 15.000, hotel - restavracija Dugulin 20.000, trgovina z jestvinami Vidali 30.000 lir.

Trst
Trgovina z avto deli Inter sport (A. Race) 10.000, podjetje Resim 100 tisoč, center za obdelavo podatkov Informdata 50.000 lir.

VČERAJ ZJUTRAJ V DVEH RAZLIČNIH SPREVODIH

Protest slovenskih in italijanskih dijakov zaradi neurejenih razmer na nekaterih šolah

Na županstvu so zaradi pomanjkanja kurjave protestirali dijaki zavoda «Ivan Cankar» ob podpori dijakov drugih zavodov - Dijaki zavoda «Enrico Fermi» protestirajo zaradi kraj na šoli

V zadnjih letih se je zdelo, da so bivalna vprašanja goriških šol v glavnem rešena, sedaj pa eno za drugim prihajajo na dan nerešena vprašanja raznih šol, tako slovenskih kot italijanskih. Občinski in pokrajinski upravitelji so se na mah znašli s kopico nerešenih vprašanj in v sedanjem trenutku, ko je denarja v blagajni krajevnih uprav čedalje manj, ali ga včasih sploh ni, je težko pozitivno odgovoriti zahtevam profesorjev, dijakov in seveda prizadetih staršev.

Že več kot teden dni imajo na slovenskem trgovskem zavodu «Ivan Cankar» izjemno stanje. Kurilna naprava ne deluje, dijaki so večkrat stavkali, bili so na skupščinah. Ravnateljstvo šole je na županstvu protestiralo. Včeraj so dijaki «Cankarja» dobili solidarnost vseh dijakov drugih slovenskih višjih srednjih šo in tudi zastopnikov skoro vseh drugih italijanskih srednjih šo v mestu. Zbrali so se pred poslopjem šole v Ulici Vittorio Veneto in šli do županstva (tam jih je naš fotograf tudi ujel v svojo kamero). Delegacija zastopnikov trgovskega zavoda in tudi drugih šol je hotela imeti pogovor z županom. Ker ga ni bilo takrat v hiši, jih je sprejel odbornik za šolstvo in kulturo odv. Quizzi. Na prigovarjanja in proteste dijakov je odbornik povedal, da bo sicer treba to poslopje izprazniti, da bodo vsaj za nekaj časa dijaki v stavbi v Ulici Rismondo, medtem pa naj bi uredili nekatere prostore v stavbi bivšega semenišča v Ulici Alviano. Delegacija dijakov je bila tudi na šolskem skrbništvu. Skrbnika tam ni bilo, zato jih je sprejel neki drug funkcionar, ki je dijakom povedal, da skrb za šolske prostore ne sodi v pristojnost skrbništva, to pa lahko, in to je že napravilo, urgira pri pristojni krajevni upravi, da čimprej poskrbi to kar je potrebno.

Na županstvu so nam povedali, da so prav včeraj delavci nekega goriškega podjetja šli v stavbo v Ulico Vittorio Veneto, da bi vsaj za silo popravili kurilno napravo. To je občinska uprava podjetju naročila že konec prejšnjega tedna.

Dijaki slovenskih šol se seveda niso zadovoljili s temi polovičnimi odgovori, zahtevali so, da jim občinska uprava zagotovi primerne prostore.

Včeraj je bila po goriških ulicah še ena manifestacija dijakov. Bili so to dijaki tehničnega zavoda «Fermi». Pravijo, da na njih šoli ni nadzorstva, da so zaman zahtevali od ravnatelja večjo skrb za varnost na šoli, v katero lahko pride kdorkoli. Tako je bilo iz aktovk in plaščev ukradenih več predmetov in vsot denarja. Dijaki so zaradi tega šli včeraj tudi na pokrajinsko upravo, da bi od nje zahtevali dodatne varnostne ukrepe.

PREMALO JIH JE, SLUŽBE PA NARAŠČAJO

Stavka carinskih uradnikov na novem mejnem prehodu

Stavkajo tudi carinski uradniki na mejnem prehodu z Avstrijo na Trbižu

Na novem mejnem prehodu Štandrež - Vrtojba bo danes blokiran prehod blaga. Stavkali bodo namreč italijanski carinski uradniki. Razlog njihovega protesta je star in zaradi tega zelo znan. Premalo jih je, carinska uprava ne nadomesti tistih, ki so premeščeni.

Z odprtjem novega mejnega prehoda so se njih naloge še povečale, kajti na starem prehodu Rdeča hiša še vedno opravljajo carinsko službo, sicer samo za tiste, ki gredo preko meje z avtomobilom. Službo pa morajo zagotoviti, čeprav so potrebe majhne. Na novem prehodu pa so jim naložili tudi nekatere službe, ki ne sodijo v njih pristojnost, oziroma vršiti bi jih morali drugi uslužbenci.

Zaradi tega bodo danes stavkali in sedanjega ministra za finance in sedanje generalne direktorje v Rimu opozorili na obljube prejšnjih ministrov in generalnih direktorjev.

S podobnimi vprašanji se ubadajo carinski uradniki na mejnem prehodu med Italijo in Avstrijo na Trbižu. Pred dvema letoma so jim rimski funkcionarji dali vrsto obljub, ki pa niso še uresničene. Tudi pri njih je število osebja premajhno, poleg tega ni uprava nakupila obljubljenih stanovanj, ki so potrebna za tiste uslužbence, ki pridejo na Trbiž ali v Tabljo iz drugih italijanskih pokrajin.

Stavko so na Trbižu pričeli že v ponedeljek, z njo bodo nadaljevali ves teden. Že v prvih dveh dneh se je na obeh straneh meje ustavilo veliko tovornjakov.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

ABONMA
ZA SEZONO 1981 - 82
V GORICI

Sezono v Gorici organiziramo skupaj z **Zvezo slovenske katoliške prosvete in Zvezo slovenskih kulturnih društev.** Predstave bomo odigrali v Katoliškem domu in v novem Kulturnem domu. Vpisovanje abonentov na sedežu ZSKD v Gorici, Ul. della Croce 3, vsak delavnik, razen sobote, in sicer od 11. do 14. in od 16. do 18. ure do vključno 6. novembra.

Razstave

Do nedelje, 8. novembra, je v goriškem avditoriju odprta antološka razstava del Franceta Goršeta.

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče v Novi Gorici jutri ob 20. uri M. Kmecl — Levstikova smrt. Premiera v gledališki dvorani v Solkanu. V petek, 6., in v soboto, 7. t.m., ponovitev predstave.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Il turno». L. Antonelli in P. Villaggio. Barvni film.
CORSO 18.00—22.00 «B. Lee — la vendetta del drago nero». B. Lee in M. Fu. Barvni film.
VITTORIA 17.00—22.00 «Porno erotic sex orgasm». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Trst

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Super libido».
PRINCIPE Danes zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Žandar iz Saint Tropeza». Francoski film.
SVOBODA 18.00 — 20.00 «Harlekin». Italijanski film.
DESKLE 19.30 «Dobre vesti». Italijanski film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Provvidenti, Travnik, tel. 84-972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Alla salute, Ul. C. Cosulich, tel. 72-480.

POGREBI:
Danes v Gorici ob 11. uri Stefano Zei iz splošne bolnišnice v cerkev pri Madonnini in na pokopališče v Pevmi.

KOT PRIPRAVA NA SPLOŠNO STAVKO 12. NOVEMBRA

Vrsta srečanj med sindikati in strankami ter predstavniki gospodarstva in ustanov

Četrtkova splošna stavka bo že tretja tovrstna akcija letos na Goriškem O razlogih za manifestacijo je tekla beseda na tiskovni konferenci

Po splošnih stavkah aprila in junija letos, pripravlja pokrajinska sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL za četrtek, 12. t.m., novo splošno štiriurno stavko, v prihodnjih dneh pa vrsto sestankov s predstavniki političnih strank, gospodarskih operaterjev ter predstavnikov krajevnih ustanov.

Že jutri popoldne, ob 17.30, bo na trgovinski zbornici v Gorici srečanje s predstavniki političnih strank, v petek ob 11.30 bo srečanje s predstavniki združenja goriških trgovcev, ob 17.30 s predstavniki obrtniških združenj, nespečnim obdelovalcev in drugih manjših kategorij. V ponedeljek, 9. t.m., bo enotna sindikalna zveza pripravila v Trstu, na sedežu CISL, tiskovno konferenco v deželnem merilu, predvideno pa je tudi srečanje s predstavniki pokrajinske uprave ter krajevnih ustanov. Skoraj istočasno z zgoraj omenjenimi pobudami pa se je pričela vrsta demonstrativnih akcij pred sedežem dežele in deželnih uradov ter pred sedežem pokrajinske uprave. Tako so včeraj pred sedežem pokrajine v Gorici, poleg dijakov italijanskega zavoda, ki so protestirali zaradi menda precej banalnega razloga, v jutranjih urah demonstrirali delavci podgorske tekstilne tovarne ter tržiškega podjetja Detroit. Podobne akcije bodo tudi v prihodnjih dneh ter bodo svoj višek dosegle s splošno stavko 12. novembra in zborovanjem na goriškem Travniku. Včeraj so na sedežu sindikata CGIL v Gorici predstavnikom tiska pojasnili razloge, zaradi katerih se je enotna sindikalna federacija odločila za zaostritev sindikalnega boja. Gre v prvi vrsti za rešitev 2500 delovnih mest, ki so neposredno ogrožena v treh, štirih večjih industrijskih obratih, od podgorske tekstilne tovarne, tržiškega Detroita do ladjedelnice in nekaterih manjših obratov, pa tudi za poživitev goriškega gospodarstva nasploh, ki kaže globoke znake utrujenosti. Na izrecno vprašanje kakšen je položaj v tržiškem Detroitu, je tajnik sindikata CGIL odgovoril, da ni objektivnih možnosti za izhod iz krize v kratkem roku. V najboljšem slučaju bi bila rešitev možna čez dobri dve leti, seveda v kolikor bo načrt koncerna Zanussi, ki se v tem trenutku zdi najbolj realističen, prodrl.

Zaskrbljujoč je položaj tudi v tržiški ladjedelnici, kjer bodo januarja, v kolikor ne bo medtem korenitih in bistvenih sprememb, vpisali v dopolnilno blagajno okrog 1700 delavcev. Kriza, ki je pred vrati je, oziroma bo tokrat najhujša v zgodovini tega podjetja, saj v ladjedelnici nimajo niti naročil, niti načrtov za gradnjo novih ladij. Smo torej pred definitivno krizo, ki bo sledila zapora, ali vsaj racionalizacija zmogljivosti?

Sindikati imajo tudi dokaj neugodno mnenje o finančni družbi Indusvi, ki je bila ustanovljena pred nekaj meseci s strani pokrajine, občine in nekaterih podjetnikov in obetala dokaj obvezujoč program posegov, z odprtjem 1200 delovnih mest itd. Po nekaj mesecih od vsega tega ni ostalo ničesar, saj doslej ni Indusvi zagotovila niti enega samega delovnega mesta, ugotavljajo sindikati.

V ospredju med gospodarskimi vprašanji je še zmeraj položaj v podgorski tekstilni tovarni, kjer se kriza nagiba v četrto leto in kjer so se vsa dosedanja srečanja med sindikati in predstavniki različnih gospodarskih interesov končala na žalost brezuspešno. Do precejšnjih nasprotovanj in nesoglasij izgleda prihaja med načrtom Romanija ter zamislijo deželne uprave glede možnosti sanacije tega velikega kompleksa, ki še zmeraj formalno zaposluje okrog 900 delavcev.

Prav v zvezi s podgorsko tovarno se zdi, da je rešitev zmeraj bolj oddaljena, kakor da ima kdo interes, da se vprašanje zavlačuje v nedogled. V čigavo korist?

O vseh teh vprašanjih, ki so sicer v ospredju že mesece in leta in katerih razreševanje ni mogoče več odlagati, je bil govor na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu sindikata CGIL v Gorici.

Razna obvestila

Do 20. novembra je treba predložiti prošnje za prispevek v korist kmetijskih posestev v gričevnatih in hribovitih območjih, v smislu deželnih zakonov št. 62/78 ter 19/81. 15. novembra pa zapade rok za predložitev prošenj za ugodnosti ob upoštevanju razvojnih načrtov kmetijske dejavnosti.

Urad Kmečke zveze v Gorici bo zaprt od 7. do 22. novembra. Kmetovalci, ki morajo izpolniti obrazce za prijavo vina, oz. grozdja, naj se javijo pred ali po zgoraj navedenih datumih. Rok za predložitev prijav poteče namreč 30. 11. 1981.

Iščemo sodelavca za zanimivo komercialno dejavnost. Delo vezano na potovanja. Interesenti morajo obvladati slovenski in italijanski jezik. Pismeno naj se obrnejo na Meblo Italiana, Tržaška cesta 138/40 v Gorici, z navedbo kratkega življenjepisa ter dosedanjih delovnih izkušenj.

Razstava o gospodarskem in družbenem razvoju na Tržiškem

V Tržiču bodo v soboto, 7. t.m. odprli zgodovinsko - dokumentarno razstavo o družbenem in gospodarskem razvoju tržiškega območja od 15. do 19. stoletja. Razstava, ki jo bodo odprli v dvorani Roma, bo na ogled do 22. novembra, pripravila pa jo je skupina mladih raziskovalcev, pod vodstvom univerzitetnega profesorja Furia Bianca. Pokrovitelj je Večnamensko kulturno središče iz Ronk.

Tudi letos smučarski tečaj SPD Gorica

Čeprav je snega zaenkrat samo za spoznanje, pa se pri planinskem društvu že skrbno pripravljajo na začetek smučarske sezone. Tudi letos bodo namreč poskrbeli za zdaj že tradicionalni tečaj smučanja na Nevejskem sedlu, ki bo v decembru, medtem ko bodo v prvih mesecih prihodnjega leta v društvu zaposleni z urejanjem tekmovalne dejavnosti.

Lani se je tečaja udeležilo okrog 80 mladih kar je vsekakor lep dokaz, da zanimanje za to zvrst rekreacije stalno narašča. Žal pa naraščajo tudi cene in razni stroški v zvezi z organizacijo tako množične prireditve, da bo društvo tudi letos kar se da priskočilo na pomoč mladim članom. Tečaj bo v decembru, v drugi polovici novembra — sicer bomo točen datum pravočasno sporočili — pa bodo sprejemali prijave. Kot priprava na smučarsko sezono pa bo tudi letos sejem rabljene smučarske opreme in sicer v soboto, 14. novembra od 15. do 18. ure na sedežu društva.

Razna obvestila

Do 20. novembra je treba predložiti prošnje za prispevek v korist kmetijskih posestev v gričevnatih in hribovitih območjih, v smislu deželnih zakonov št. 62/78 ter 19/81. 15. novembra pa zapade rok za predložitev prošenj za ugodnosti ob upoštevanju razvojnih načrtov kmetijske dejavnosti.

Urad Kmečke zveze v Gorici bo zaprt od 7. do 22. novembra. Kmetovalci, ki morajo izpolniti obrazce za prijavo vina, oz. grozdja, naj se javijo pred ali po zgoraj navedenih datumih. Rok za predložitev prijav poteče namreč 30. 11. 1981.

NABIRKA V ŠTANDREŽU

Za postavitev spomenika doslej zbrali 3,5 milijona

Spomenik v gradnji si je ogledal generalni konzul SFRJ v Trstu Štefan Cigoj

Odbor za postavitev partizanskega spomenika v Štandrežu nam je poslal nov seznam darovalcev sredstev. Z zneskom okoli 2,5 milijona lir, ki so jih s svojimi prispevki ustvarili spodaj navedeni darovalci, se je v nabirki doslej zbrana vsota povečala na 3,5 milijona lir.

Te dni si je potek gradnje, ki prehaja v zaključno fazo, ogledal tudi jugoslovanski generalni konzul v Trstu Štefan Cigoj.

Ivan Hoban 20.000 lir, Emil Nanut in mama 50.000, Slava in Ana Berdon 30.000, Jožef Nanut 30.000, Kristina Tomažič 15.000, Stanislav Tomažič 20.000, N. N. 10.000, Rina Berti 30.000, družina Vižintin - Marassi 20.000, Marija Tronci 20.000, Miro Nanut 10.000, N. N. 20.000, Nerina Nanut 15.000, Ladko Morel 10.000, Kristina Oblak 10.000, Karlo Košič 15.000, mercerie Breščak 20 tisoč, Elvira Nanut 50.000, Rudi in Franc Budal 50.000, Marcelo Petejan 10.000, Atilijo Nanut 20.000, Edi Zavadlav 50.000, Herman in Stanko Nanut 100.000, Ardiani Baracco 100.000, Ivan Lutman 20.000, Jožef Nanut 10.000, družina Viljem Nanut 50.000, Zvonko Cingerli 15.000, Alojz Hoban 50.000, Ludvik Nanut 20 tisoč, Mario Gomišček 30.000, Pepca in Lojze Cijan 30, Berto Marvin 10.000, Romano Petejan 15.000, Mario Berdon v spomin prijatelju Danila Di Gleria 50.000, Marino Peteani 10.000, Mladinski odsek Štandrež 10.000, Avgust Kozlin 20.000, Miloš in Rajko Tabaj 50.000, D. L. 50.000, Danilo in Vida Lupin 50.000, Milan in Bruna Klavčič 50.000, Romana Nanut 50.000, Market Sant'Andrea 50.000, Terezija in Doro Beltram 20.000, Franco in Ivanka Brajnik 50.000, družina Aldo Tabaj 57 tisoč, Pavlin Rado in Devetak 20 tisoč, Gino Pavletič 20.000, Leda in Danilo Marušič 30.000, podjetje Brunnschweiler 50.000, Mirko Marvin 150.000, Carlo Hoban 30.000, Toni in Jerica Volčič 20.000, Alojz in Ida Brajnik 10.000, Lojze Paškulin 25.000, N. N. 25.000, Luciano Gradnik 10.000, Jožef Batistič 5.000, Venceslav Tabaj 30.000, Andrej Roner 20 tisoč, Jožef Reja 10.000, družine Makuc - Cargnel 100.000, bratje Doljak 50.000, podjetje Aristea 100.000, Ema Lupin in Ivana Bon 20.000, Milan in Liva Nanut 10.000, družine Devetak - Kuzmin 50.000, Stanislav Nanut 50.000, Luciano in Mirko Krpan 20.000, Emil Brisko 20.000, Cirila Gomišček 20.000, Ciril Lestan 10.000, družine Cingerli - Nanut 45 tisoč, Vojko in Dana Cijak 30.000, Milan Marvin 50.000, Cvetko Šturi 10.000 ter Mara Pelicon 20.000 lir.

Prejšnjo nedeljo smo pomotoma objavili prispevek družine Dario Brajnik 50.000 lir. Čita naj se *Darko* Brajnik. Odbor za spomenik se vsem darovalcem toplo zahvaljuje, zahvaljuje se tudi avtoprevoznemu podjetju Mirko Plesničar, ki je brezplačno izvršil prevoz marmornatih blokov iz Lipice na Krasu v Štandrež ter tako prispeval gradnji spomenika.

Pismo uredništvu

Zakaj proti plavanju v jutranjih šolskih urah?

Po začetku šolskega leta so osnovne šole s slovenskim učnim jezikom na Goriškem dobile ponovno v pomnenje in opomnenje okrožnico, ki jo je šolsko skrbništvo poslalo ob koncu novembra 1979 didaktičnim ravnateljstvom goriške pokrajine in občinski upravi v Gorici. Okrožnica zadeva tečaje plavanja osnovnošolskih otrok. Iz nje razberemo, da učenci ne smejo na plavanje med rednim poukom, ker to onemogoča redno izvajanje pouka (!) in nadalje naj okrožni sveti prirejajo tečaje v popoldanskih urah, ki morajo biti brezplačni ter odprti vsem učencem.

Ob dejstvu, da so tečaji plavanja bili odprti vsem učencem posameznih razredov in so se jih tudi skoraj stoodstotno udeleževali, ob dejstvu, da so se odvijali v prvih ali zadnjih urah pouka in nikoli sredi jutra, ob dejstvu, da so se odvijali v času, ko je bazen bil odprt namenoma za šole, ob dejstvu, da do letošnjega leta ni bilo mogoče uporabljati bazena v popoldanskih urah, postavljam javno nekaj vprašanj: Ali naj razumemo, da šolska oblast na različnih stopnjah meni, da učne ure plavanja in telesna vzgoja na splošno onemogočajo «redno izvajanje pouka»? Ali menijo, da poučevanje plavanja ne more nadomestiti rednih ur telesne vzgoje? Ali se jim ne zdi nekoliko demagoško pošiljati okrožnico z naročilom, naj bodo tečaji brezplačni, če pa stane popoldne ena proga najmanj 20.000 lir na uro brez vaditelja? Ali ne bi raje pošiljali okrožnic, ki bi spodbujale k uresničevanju učnih letnih načrtov vseh dejavnosti, ki jih predvideva predmetnik? Težko se je znebiti vtisa, da je tako postopanje spodbuda, naj osnovnošolski otroci posečajo popoldanske tečaje zasebnega društva, raje kot da bi to počenjali v okviru šole (recimo n.pr. da se tako društvo zelo zanima za sovodenjske osnovnošolce, potem ko je zvedelo, da ne bo nič s šolskimi tečaji!!!).

Še to, da ne bi bilo nesporazumov: na šolskih tečajih so otroci plačevali 6.000 lir za osem ur tečaja vključno z vstopnino in honorarjem za vaditelja. Ni težko izračunati, da to pomeni 750 lir na osebo na uro. Ti podatki so potrebni, da ne bi zgledalo, da kroži v jutranjih urah po šolah zasebni interes in je popoldne udejstvovanje «odprto» in «brezplačno».

A. RUPEL

NEKAJ VTISOV S POPOTOVANJA PO KITAJSKI

Kljub napakam je v zadnjih letih Kitajska dosegla izredne uspehe

Zanimivo potovanje z vlakom iz Šanghaja v Nanking, nekdanjo prestolnico

III.

Tudi obisk ustanove za proučevanje in izdelovanje umetnin in umetnostne obrti je bil izreden, tako za oko kot tudi za morebitni nakup. Nad sto visoko kvalificiranih delavcev in učiteljev proučuje staro umetnost in na podlagi odkritij izdeluje nove umetnine. Sploh pa je bilo nakupovanje v vseh mestih zanimiv dogodek, tako da je naš smisel «shoppinga» prešel marsikje v nakupovanje zaradi nakupovanja samega.

V Šanghaju je ostalo veliko spomenikov in zanimivosti, ki si jih nismo mogli ogledati. Žal nam je bilo, da si nismo ogledali vsaj spominskega parka pisatelja Luks Una, katerega stoletnico rojstva so slavili prav letos. Šanghaj, kot tudi druga mesta, so krasili lepaki s podobo pesnika, ki je bil hkrati tudi velik revolucionar.

Iz Šanghaja smo v Nanking potovali z vlakom. Pokrajina je lepa in bogata. Pred nami so se širila riževa polja, nasadi čajevca, polja posajena in posejana z znanimi in neznanimi zelenjavami in sadjem. Vse je prepreženo s kanali in majhnimi jezerci in tudi mlakami, na katerih plavajo veliki listi lokvanja in ogromni listi lotosa.

Nanking, stara kitajska prestolnica je danes glavno mesto pokrajine Jiansu. Nanking je znan po svoji industriji, po preprogah, znanstvenimi raziskavami in tudi po bogatem poljedelstvu. Tu smo obiskali samo park Linggu z zgodovinskimi zgradbami in ostanek Mingove grobnice, kjer je pokopan prvi vladar iz dinastije Ming, ki je bil po izvoru kmet. Skupno z njim so pokopali tudi 60 njegovih živih prijateljic.

Veličasten spomenik so prebivalci Nankinga postavili velikemu revolucionarju dr. Sun Yat senu. Spomenik obdaja gozd jasmina. Sicer pa je vsa okolica Nankinega prekrita z borovimi in jasminovimi gozdiči.

Z vožnjo po reki Jangce oziroma Plavi reki, ki je tretja največja reka na svetu, ter z ogledom ogromnega mostu čez njo, smo zaključili obisk mesta. Most čez reko Jangce je izreden dosežek ne le za ta predel, pač pa za vso Kitajsko. Kitajci poudarjajo, da je most v celoti kitajski od načrta do gradbenega materiala in gradnje same. Pri postavitvi mostu so med drugim porabili sto tisoč ton jekla. Most ima v spodnjem delu 6772 metra dolgo in 14 metrov široko železniško progo, zgoraj pa 4589 metrov dolgo avtomobilsko cesto. reka Jangce je tu široka 1577 metrov, globoka pa 35 metrov, vendar so temeljni stebri mostu 80 m visoki in segajo torej globoko pod rečno korito. Ti podatki nam povedo, da so Kitajci upravičeno ponosni na most, ki so ga leta 1968 sami dokončali.

Na Kitajskem se povsod prepleta staro z novim. Tisti, ki Kitajsko nekoliko bolje poznajo, menijo, da so na Kitajskem napravili tudi več napak, vendar pa v zadnjih letih dosegli izreden napredek. Nam so se Kitajci zdeli izredno mirni, delavni, vedno prijazni in nasmejani. Pisateljica Pearl Buck v svojih delih ni pretiravala. Takšni so bili Kitajci verjetno tudi tedaj, ko so od njih zahtevali nečloveške žrtve. Morda je k temu prispeval tudi Konfucij s svojimi trditvami, in teorijami o nujnosti dobrote in prijaznosti. Upati je, da bodo Kitajci ostali takšni tudi sedaj, ko se jim bodo življenjske razmere izboljšale.

O. CUPIN

(Konec)

V Portorožu gradijo dom vodnih športov

PORTOROŽ — Portoroški turistični delavci spet gradijo — pa ne hotel, ampak dom vodnih športov. Obdobje nenavadnega razmaha zidave hotelov v tem kraju je že zdavnaj mimo. Zgradili so velike hiše, jih napolnili s posteljami in to začenjali ponujati gostu. Kmalu so spoznali, da so pri tem pozabili na bistveno: gost ne prihaja na počitnice le v posteljo. Tako so začeli zadnja leta dograjevati svojo ponudbo — letališče, pristanišče za jahte, kampe, športna igrišča, plaže ... in se bi lahko naštevali. Še daljši seznam pa je tistih stvari, ki jih pri oblikovanju ponudbe v Portorožu ne bodo smeli pozabiti.

Zidovi, ki se v teh dneh dvigujejo v neposredni bližini lucijske marine so del bodočega doma vodnih športov, ki bo bistveno zaokrožil ponudbo te marine. Dela sedaj potekajo nemoteno in po načrtih, kar pomeni, da bi moral biti ta dom dokončan do junija meseca v prihodnjem letu. Tukaj bodo pridobili novo restavracijo s 400 sedeži, deset garsonjer za goste iz marine, večjo navtično trgovino, delikateso, recepcijo marine, delavnice in morda še kaj. Za naložbo — to je za dograditev doma vodnih športov, ureditev okolice in dograditev kanala Fazan bodo delavci turističnega hotelskega podjetja morali odšteti več kot 180 milijonov dinarjev, od tega so sami zbrali že več kot dve tretjini, ostalo pa so bančni krediti.

BORIS ŠULIGOJ

V OKVIRU TRŽAŠKEGA FESTIVALA FESTIVALOV

V ponedeljek v kinu Ariston film Jugoslovana Žižiča «Daj što daš»

V okviru «Festivala festivalov» so v ponedeljek predvajali v kinu Ariston jugoslovanski film «Daj što daš» (Daj kar daš) režiserja Bogdana Žižiča. Film so prireditelji predstavili v ciklusu najnovejših ali bolj znanih filmskih del, ki jih italijanski filmski producenti niso uvrstili v normalni obtok in so torej italijanski publiki skoraj povsem nepoznani. Prvi film tega ciklusa je bil češkoslovaški «Postrižinj» (Ritagli) režiserja Jirija Menzela in je sodeloval na letošnjem kinematografskem festivalu v Benetkah.

Predstavitev jugoslovanskega filma v Trstu predstavlja nedvomno zelo važen kulturni dogodek, ki v praksi uveljavlja načelo vsestranskega sodelovanja med državama in potrjuje vlogo mostu in povezovalca, ki bi jo moral igrati Trst tudi na tem področju. Škoda pa je, da Žižičev film ni dosegel večjega števila italijanskih in slovenskih gledalcev, ki so bili tako prikrajšani za zanimivo doživetje. Film je bil namreč sprva programiran za soboto, 31. oktobra, zaradi nepredvidenih organizacijskih težav pa so ga nato predstavili v ponedeljek. Prva predstava je bila ob 16.30, druga, oziroma zadnja pa ob polnoči. Morda bi bilo res koristneje, da bi filme iz tega ciklusa predvajali vsaj za dva ali tri dni in tako dali možnost širši publiki, da si jih ogleda.

«Daj što daš» (produkcija Jadran film — Croatia film, Zagreb 1980) je briljantna družbena komedija, ki odkriva razredne razlike v vsakdanjem življenjskem vrvežu. Zoran ki izhaja iz premožne družine, študira psihologijo in za uspešno opravljeni univerzitetni izpit dobi od očeta v dar lep motor japonske izdelave. Že isti dan (po naključju?) z motorjem zavozi v pogrebni sprevod ter pri tem rani Bibo, hčerko pokojnega. Starši ga drugi dan prepričajo, da obišče Bibo, ki živi v revnem in propadajočem predmestju med alkoholizmom in prestopništvom. Zoran se zaljubi (ali vsaj tako izgleda) v Bibo in se v zelo kratkem času z njo tudi poroči. Poroka ga stane izgon od doma in dogodivščine v okolju, ki mu je tuje. Njuna zveza pa se kmalu razdere. Biba zanosi. Zoran pa se vrne domov in diplomira v psihologiji. Pred profesorskim zborom zagovarja diplomsko nalogo o težkih življenjskih razmerah v predmestju, zlasti mladih ljudi.

Žižič je morda v spojem filmu hotel na neki način zabavati gledalce, ustvaril pa je skico novega meščanskega življenja in idej, ki jih stvarno ponazarja Zoran. Študent zapusti polproletarko Bibo in z neverjetnim cinizmom sklene svojo šolsko kariero, punci pa ostane otrok in vsakdanje, grenko življenje. «Daj što daš» prikazuje v bistvu dva svetova, strogo ločena eden od drugega in brez vsakršne komunikacije, gre konec koncev za komedijo, ki ne zanemarja aktualnih vprašanj, čeprav se jih gledalec zaveda šele po končanem filmu.

Režiser Bogdan Žižič je star 47 let, po rodu je Spličan ter je dolga leta opravljal poklic odvetnika. Leta 1965 je s kratkometražnim filmom «Jasenovac» osvojil nagrado na beograjskem filmskem festivalu, od tedaj pa se je posvetil tej filmski zvrsti. Pred osmimi leti je njegovo delo «Putovanje» (Potovanje) mednarodna žirija uvrstila med kandidate za oskarja, dva njegova dolgometražna filma «Kuća» (Hiša) iz leta 1975 in «Ne naginji se van» iz leta 1978 pa sta osvojila Zlato areno na pulijskem filmskem festivalu. V filmu «Daj što daš», ki so ga v Italiji prevedli z nekoliko čudnim «Tutto ciò che puoi risparmiare», nastopata v glavnih vlogah Sreten Mokrović ter Jasna Opalić. V Trstu so film predstavili v izvirniku z angleškimi podnaslovi, za italijanski prevod pa so poskrbeli simultano. Sedaj je upati, da bomo ta film, ki so ga predstavili po posredovanju Zveze slovenskih kulturnih društev, lahko kdaj spet videli v Trstu.

S. T.

Na sliki: Prizor iz Žižičevega filma «Daj što daš».

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO

AVTOMOBIL IN ČLOVEK

Piše: I. FISCHER, V. TAVČAR

RENAULT 9 - VARČNOST IN UDOBNOST

Vse avtomobilske hiše težijo danes k temu, da bi zmanjšale težo svojih modelov. Mnogim je to v teoriji in prototipih tudi uspelo, francoski Renault pa se prvi lahko ponaša s tem, da je izdelal bistveno lažji avto in da ga je začel tudi prodajati. Imperativ današnjega časa je varčevati z gorivom, ki je čedalje dražje, zato je treba ne samo zmanjšati težo avtov temveč povečati tudi aerodinamičnost. Renault 9, zadnji model francoske hiše je izpolnil obe zahtevi, ne da bi pri tem zašli v ekstreme, ki potem na tržišču nimajo odziva.

Renault 9 je klasična limuzina, ki bo v Italiji na razpolago s tremi različnimi motorji. Poganjali ga bodo namreč motorji, ki bodo zmogli v različici 1108 kubikov 47,5 KM, v močnejši 1397 kubikov veniziji pa 60 ali 72 KM. Tudi najvišji navor je zelo ugoden, saj dosega šibkejši motor 8,15 kpm pri 2500 obratih, močnejša pa 10,4 kpm pri 3000 obratih in 10,8 pri 3500 obratih. Razlika v največji moči in najvišjem navoru je pač odvisna od vplinjača ter od tega, da imajo nekateri modeli elektronsko vbrizgavanje goriva.

Kot je danes že v navadi pri vseh tovarnah so ogrodje izdelali s pomočjo zapletenih matematičnih računov, ki jih je potem potrdil konpjuter. Osrednje ogrodje ima to prednost, da je dokaj togo in da ima kljub vsemu precejšnjo zmožnost absorbiranja udarcev.

Sploh pa renault 9 odlikuje zelo dobra lega na cesti, kar je značilnost vseh renaultov in veliko udobje, ki je med drugim odvisno od čisto posebnih sedežev, ki jim je mogoče nastaviti ne samo kot pri vseh drugih avtih razdaljo od volana in pa naklon naslonjala, temveč se celoten sedež lahko nagiba naprej in nazaj, tako da na

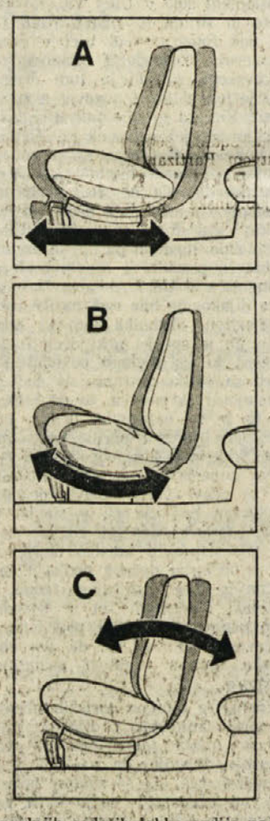

prednjih sedežih lahko sedijo najvišji in najnižji šoferji enako udobno. K udobju prispeva tudi umirjen tek motorja, ki ni prav nič hrupen in komaj zaznaven aerodinamični šum, kar je odvisno pač od zelo posrečene oblike, ki ne povzroča vrtincev.

Še nekaj je treba reči o porabi: renault 9 porabi le 10 odst. več kot R5, ki je tako in tako znana po tem, da ni prav nič žejna. V Parizu trdijo, da porabi R9 tako z motorjem 1108 kot s šibkejšim motorjem 1397 piclih 5,4 litra na 100 km pri stalni hitrosti 90 km na uro, močnejši model, ki zmore 27 KM pa porabi poprečno 7,13 litra na sto km.

TI IN MORJE

Piše VOJKO COLJA

V ISKANJU BOLJ CENENEGA PROIZVODNEGA POSTOPKA

Napihljivi čolni iz polivinil klorida (PVC)

Material omogoča električno toplotno spajanje in je skrajno odporen proti vsem atmosferskim in kemičnim vplivom

O privezih na Tržaškem

Že vrsto let opažamo, da vlada v turističnih pristaniščih tržaškega območja prava anarhija, ki je posledica že kroničnega pomanjkanja privezov in objestnosti novopečenih dopustniških kapitanov. Pristaniško poveljstvo je letos končno sklenilo, da bo to zadevo uredilo. Seveda je postopek vseprej kot enostaven. Nič nimamo proti prošnji na kolkovanem papirju, saj vemo, da država rabi denar, tako se strinjamo s priloženim planom pristanišča, na katerem točno označimo lego priveza, manj razumemo, da je treba priložiti kar šest kopij prošnje in sedem kopij plana (dve s kolkom za 500 lir).

Bolj kot birokratski zapleti so nam po godu zahteve pristaniškega poveljstva. Na prošnji, ki jo moramo vložiti pred koncem meseca novembra je treba označiti dolžino in širino ter gradbeni material plovila. Bržkone poveljstvo že misli na nesmotrnost stalnih privezov čolnov, ki bi jih lahko brez večjih težav hranili na suhem. Prav tako se strinjamo s točnim navajanjem vrste in imena plovila, saj bo to dokazno gradivo v vsepogostejših krajah. Kot zadnje naj omenimo zahtevo o točnem navajanju sistema priveza.

Po vsem tem pa še tiha želja. Sedanji ukrep tržaškega pristaniškega poveljstva bomo prihodnje leto še bolj hvalili, če bo služil za ureditev pristanov.

Napihljivi čolni so v Italiji za razliko od tujine edino ljudsko plovilo, ki ne pozna kriz. Razlogi, da se Italijani odločajo za take čolne so številni, v prvi vrsti moramo omeniti priročnost. Napihljivi čoln lahko prevažamo na vsakem avtomobilu, zloženega pa lahko spravimo v vsako shrambo. Prav tako je enostavna splavitev, saj pride prav vsaka položnejša obala. V skrajni sili jih lahko spustimo kar s pomola v morje. Za vse te prednosti pa je treba odšteti mastne denarce. In prav to ovira, da bi napihljivi čoln kupila vsaka družina, ki preživi dopust na morju.

Glavni razlog visoke cene napihljivih čolnov ni v dragih materialih temveč v zamudni ročni izdelavi. Že res, da blago strojno režejo, prav tako strojno nanašajo nanj razne sintetične mase, a posamezne spoje je treba pri klasičnih gumenjakih še vedno ročno speti.

Prav zato industrija napihljivih čolnov že vrsto let išče sistem, kako bi bil ves postopek avtomatiziran, da bi s tem znižali stroške proizvodnje. V Italiji se je za tako politiko ogrel predvsem obrat Eurovinil iz Grosseta, ki je postal eden izmed vodilnih tovarn v Italiji in v Evropi. Povsem razumljivo je moral opustiti dosedanji material. Na tržišču so že vrsto let mali napihljivi čolni iz polivinil klorida (PVC), ki omogočajo strojno (toplotno) spajanje posameznih delov. Dosedanji PVC je bil izredno odporen proti vsem atmosferskim vplivom, a se je topil v ogljikovodikih, da nanj niso spadala tekoča goriva. Industrija je v zadnjih letih odpravila tudi to nevšečnost s primesmi, ki preprečujejo razkrajanje ob dotiku z ogljikovodiki.

Električno toplotno varjenje tovrstnih napihljivih čolnov je torej znižalo proizvodne stroške, da so postale cene sprejemljivejše. Kljub temu pa si taki čolni le počasi utirajo pot na tržišče, zaradi zgrešenega mnenja, da so manj odporni od klasičnih čolnov. Iz dosedanjih izkušenj pa je razvidno, da je sodobni PVC eden najodpornejših materialov. Ne sonce in ne sol mu ne prideta do živega, prav tako je izredno odporen proti vsem kemikalijam in tudi udarce in odrgnine dobro prenaša. Edina težava je morda krpanje morebitnih poškodb, ki je izvedljiva samo v specializiranih delavnicah.

Take napihljive čolne lahko svetujemo torej vsem tistim, ki jim vzdrževanje ni po godu, ki po potepu pozabijo na svoj čoln v vlažni kleti. Kot zadnje naj omenimo, da so taki čolni lažji od klasičnih, kar prav pride pri prevozu in tudi pri izbiri krmnega motorja.

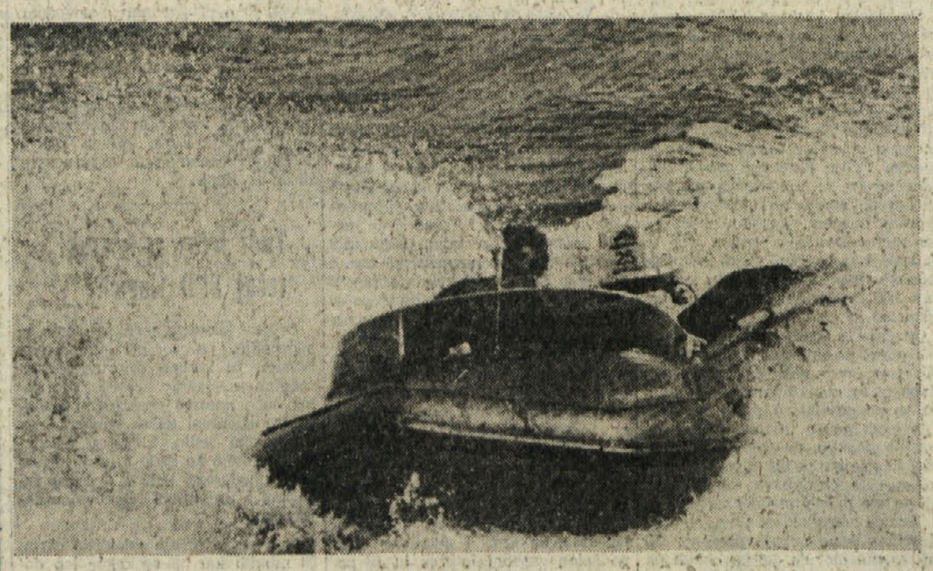

«E - 4 Rhapsody» obrata Eurovinil je eden najboljših PVC napihljivih čolnov na tržišču, ki omogoča tudi zahtevnejše križarjenje. Dolg je 4,16 metra in izvrstno drsi ob polni obremenitvi tudi s 25 konjskim krmnim motorjem

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 - 14.30 Neposredni prenos vzleta vesoljskega letala «Columbie»
13.00 Dan za dnem - rubrika DNEVNIKA 1
13.25 Vremenske razmere
13.30 DNEVNIK
14.00 Kraljica draguljev - 3. del
14.30 Danes v parlamentu
14.40 Pravljice ... tako
15.00 Šolska vzgoja: Vikingi
15.30 Capitan Futuro - risani film
16.00 Preživeli - 7. del
16.30 Teci in beži Buddy - TV film
17.00 DNEVNIK 1 - Flash
17.05 Neposreden prenos s tvojo anteno
17.10 Tom story - risanka
17.55 Steze dogodivščine: Zadnji Mohikanec - 3. del
18.20 Clacson - pogovor z avtomobilisti
18.50 Happy circus s Fonzijem v «Happy days»: glasba, TV film, Varietejski program in cirkus
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 Po poteh Kalifornije - TV film
21.35 Strah - 2. del
22.15 Kinematografske novosti
22.20 Športna sreda: Fiori D'Ischia: Boks Ob koncu DNEVNIK, Danes v parlamentu

Drugi kanal

12.30 Opoldanski program: Lekcije v kuhinji
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 Šolska vzgoja: We speak English
12.55 - 14.50 Neposredni prenos iz Bukarešte nogometne tekme za pokal UEFA Dinamo - Inter
15.25 Šolska vzgoja Program za mladino
16.00 Martina - TV film Risanke
16.55 Starsky in Hutch - TV film
17.45 DNEVNIK 2 - Flash
17.50 DNEVNIK 2 - Večerne športne vesti Iz parlamenta
18.05 Muppet show
18.30 Programi pristopanja
18.50 Dober večer z ... Aldom in Carlom Giuffrèjem Vmes TV film Napoved vremena
19.45 DNEVNIK 2
20.40 DNEVNIK 2 - Spazio sette Dogodki in ljudje tedna
21.30 Anna Proclemer v: «George Sand» - 2. epizoda
22.45 Scene nekega prijateljstva - TV film
23.15 DNEVNIK 2 - Zadnje vesti
23.45 Šolska vzgoja: Biti ženska, biti moški

Tretji kanal

17.00 Vabilo Rock koncert
18.00 Rosso tiziano
19.00 DNEVNIK 3
19.35 Dvajset let do 2000: Jug
20.05 Šolska vzgoja
20.40 Retrociak - med kroniko in zgodovino
21.10 «La ragazza di Bube» - film
22.55 DNEVNIK 3
23.30 Posnetek nogometne tekme Dinamo Bukarešta - Inter

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

9.00 - TV v šoli: TV koledar; Učenci v samoupravni družbi; LR Kitajska; Zanimivo potovanje; Biologija; Risanka; Kocka, kockica; Mali program; Ruščina; Telesna vzgoja; Zadnje minute
17.25 Poročila
17.30 Cirkus
17.55 Romantika proti klasicizmu, dok. oddaja
18.25 Obzornik
18.40 Balet za vsakogar: Kako so rešili balet, angleška serija
19.10 Risanka
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
20.00 Film tedna: Prijatelj iz Amerike, zahodnonemški film Wim Wenders je scenarij za svoj film Prijatelj iz Amerike napisal po literarni predlogi Patricie Highsmith «Ripley's Game». To je zgodba o izdelovalcu okvirjev iz Hamburga, ki ve, da je neozdravljivo bolan. To njegovo že tako dovolj nespodbudno življenje razburkajo gangsterji, ki od njega zahtevajo, da ubije gangsterja, iz nasprotne bande. Okvirarja zmami visoko plačilo, ki mu ga obljubljajo, zato pristane v zločin.
Toda popolni amater, kakršen je, se ne znajde, na pomoč pa mu priskoči neznani profesionalec v tem poslu. Med moškima se razplete čudno prijateljstvo, ki ga je težko opisati.
Wim Wenders se ni posvečal raziskavi psiholoških motivov, ki vodijo njegova junaka. Predvsem je skušal locirati nasilje današnjega časa v prostor velikih mest. Toda rezultat Wima Wenders ni dokumentarec, temveč nek čuden, neotipljiv pa zato nič manj impresiven svet, ki mu gledalec zavzeto sledi
22.00 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
22.05 V znamenju

Koper

13.30 Odprta meja
15.30 Ponovitev Odprte meje
16.00 Serijski film
16.30 Pravljice iz gozda - risanke
17.00 Rezervirano za najmlajše: Dokumentarna oddaja
17.30 Ponovitev filma
19.30 Telestart - glasbena oddaja
20.00 Risanke
20.15 TV D - Stičišče. Dve minuti
20.30 Brezskrbna mladost - film
21.55 TV D - Danes
22.05 Nogomet - srečanje za evropske pokale Ob koncu TV D - Danes

Zagreb

17.45 Neven, otroška oddaja
18.25 Kronika občine Bjelovar
18.45 Amaterji
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sreda

SVICA

18.00 Oddaja za najmlajše
18.05 Mladinski program
18.50 Molly in Jim - TV film
19.20 Znaki
20.40 Argumenti
21.30 Glasbena oddaja

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah: Pripoved partizanskega časnikarja; 8.45 Glasbene skice; 9.30 Naš otrok; 10.10 Koncert; 11.30 Izbrani listi; 12.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nadiških dolin - Beležka, vmes lahka glasba; 13.20 Naši zbori; dekliški zbor «Igo Gruden»; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Otroški kotiček: S knjižne police; 14.30 Roman v nadaljevanjih: Pasternak: «Doktor Živago» - 1. del; 15.05 All Talking! All Singing! All Dancing! Ameriški gledališki musical; 16.00 Sto let telesno - kulturnega udejstvovanja med Slovenci; 17.10 Mi in glasba: Mladi izvajalci: pianist Boris Stakul - Letošnja revija «Primorska poje»; 18.00 Slovenska literatura v Italiji; 18.15 Glasovi iz preteklosti; 18.40 Priljubljeni motivi.

KOPER

(Slovenski program)

6.30, 7.25, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Jutranji koledar; 6.37 Kinospored; 7.15 Najava sporeda; 13.00 Najava sporeda, pregled dogodkov; 13.05 Mešani zbor in tamburaška skupina «France Prešeren» iz Boljunca in pevski zbor «Rečan» iz Ljes; 13.37 Melodije na tekočem traku; 14.00 Jugoslovanska pop scena; 14.37 Glasbeni notes; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.00 Po samoupravni poti; 16.10 Po domače s pevci in ansambli narodnozabavne glasbe; 16.30 Primorski dnevnik; 16.45 Zabavna glasba.

KOPER

(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Koledarček; 9.00 Štirje koraki; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je ...; 10.10 Otroški kotiček; 10.45 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Radio rock; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Iz Rima z zanimanjem in simpatijo; 15.00 Kje naj se ustavimo; 15.10 Brez besed; 16.00 Znane in neznane besede; 16.32 Crash; 16.55 Pismo iz ...; 17.00 Glasbena oddaja; 18.05 Zbori v večeru.

Srednji val 277,8 metra ali 1080 kilohertzov in 255,4 metra ali 1170 kilohertzov

UKW — Beli križ	97,7 MHz
UKW — Koper	89,3 MHz
UKW — Nanos	101,0 MHz

RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.08 Glasbena kombinacija; 9.02 Radio tudi jaz; 11.10 Pridem takoj, varietejski program; 11.44 Moli Flanders; 12.03 Ulica Asiago Tenda; 13.25 Poštna kočija; 13.35 Master; 14.28 Lo sfasciacarozze; 15.03 Popoldanska srečanja; 16.00 Il Paginone; 17.30 Microsolco, che passione; 18.05 Zvočna kombinacija; 18.26 Hipoteza; 19.30 Zgodba jazza; 21.30 Ženske in glasba.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.45 Dnevi; 9.00 I promessi sposi; 9.32 - 10.13 Radio 2 - 3131; 11.32 Tisoč pesmi; 12.48 L'aria che tira; 13.41 Glasba in kino; 15.00 - 15.42 Radio 2 - 3131; 16.32 Šestdeset minut; 17.32 Eneida; 18.02 Glasbene ure; 18.45 Govoreči papir; 20.40 Šport in glasba.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.05 Z radiom na poti; 10.05 Rezervirano za ...; 11.15 Lokalne radijske postaje; 11.35 Znano in priljubljeno; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Iz naših krajev, iz naših sporedov; 13.30 Priporočajo vam ...; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo ...; 14.25 Glasba po željah; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Zabavna glasba; 15.50 Radio danes, radio jutri!; 16.00 «Loto vrtiljak»; 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času; 18.15 Naš gost; 18.30 Radijsko tekmovanje mladih pianistov III. kategorija; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansamblom Dobri znanci; 20.00 Mednarodno tekmovanje zborov; 20.30 Rossini in Verdi na koncertnem odru; 21.05 W. A. Mozart: Odlomki iz opere «Beg iz Seraja»; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22,30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Jazz pred polnočjo; 00.05 Nočni program.

NOGOMET

DANES POVRATNA SREČANJA V TREH EVROPSKIH POKALIH

Težka preizkušnja za Italijane in Jugoslovane

POKAL PRVAKOV: Juventus in C. zvezda startata od 1:3 - POKAL POKALNIH PRVAKOV: Roma naprej le z novim podvigom, Velež pa z boljšo igro kot v prvenstvu - POKAL UEFA: Hajduk favorit, Radnički in Inter brez večjih možnosti

Še 64 moštev je ostalo v konkurenci v treh evropskih nogometnih pokalih, med le-temi tudi tri italijanske in štiri jugoslovanske ekipe.

POKAL PRVAKOV

Turinski Juventus in beograjska Crvena zvezda bosta danes startala z enakim «negativnim rezultatom» — 1:3.

Turinčani se bodo drevi (20.30) spoprijeli z Anderlechtom, ki ga trenira Tomislav Ivić. Belgijski prvaki so v izredni formi, saj so v belgijskem pokalu premagali moštvo Brugesa kar s 5:0. Da se Juventus uvrsti v nadaljnje kolo, mora danes zmagati z 2:0 ali s tremi zadetki razlike.

Pred nič lažjo nalogo ne bo niti Crvena zvezda, ki se bo danes spoprijela z Banjikom iz Ostrave. V 10. kolu prvenstva ČSSR je Banjik premagal Spartaka s 4:1. V odlični formi sta predvsem Lička in Vojaček. Tekma v Beogradu bo ob 16.30.

OSMINA FINALA
(Povratna srečanja)

- CRVENA ZVEZDA BEOGRAD (Jug.) - Banjik Ostrava (ČSSR) (1:3)
- JUVENTUS TURIN (It.) - Anderlecht (Bel.) (1:3)
- Liverpool (Angl.) - AZ '67 Alkmaar (Niz.) (2:2)
- Glentoran (Sev. Irska) - CSKA Sofija (Bol.) (0:2)
- Universitatea Craiova (Rom.) - BK Kopenhagen (Dan.) (0:1)
- Bayern München (ZRN) - Benfica (Port.) (0:0)
- Dinamo Kijev (SZ) - Austria Dunaj (Av.) (1:0)
- Aston Villa (Angl.) - Dinamo Berlin (NDR) (2:1)

V oklepaju izidi prvih tekem.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Po sijajni zmagi v nedeljo v Turinu proti Juventusu je razpoloženje v taboru Rome na višku. Rimski nogometaši pa bodo danes pred novo, zelo težko oviro: proti portugalskemu moštvu Porto bodo morali nadoknaditi dva gola. Drevišnji Romin nasprotnik trenutno vodi v državnem prvenstvu skupno s Sportingom in je že v prvem srečanju proti Liedholmovim varovancem pokazal zelo dobro igro.

Mostarski Velež naj bi bil pred lažjo nalogo. V prvem srečanju v gosteh proti Lokomotivu je igral neodločeno 1:1. Bajević in tovariši pa so v nedeljo v prvenstveni tekmi proti železničarju igrali dokaj slabo, tako da uvrstitev v nadaljnje kolo, kljub ugodnemu izidu iz Leipziga, je še vprašljiva.

OSMINA FINALA
(Povratna srečanja)

- Lousanne (Švi.) - Legia Varšava (Polj.) (1:2)
- Eintracht Frankfurt (ZRN) - SKA Rostov (SZ) (0:1)
- Barcelona (Šp.) - Dukla Praga (ČSSR) (0:1)
- ROMA (It.) - Porto (Port.) (0:2)
- Tottenham (Angl.) - Dundalk (Irska) (1:1)
- Standard Liege (Bel.) - Vasas Budimpešta (Madž.) (2:0)
- VELEŽ MOSTAR (Jug.) - Lokomotive Leipzig (NDR) (1:1)
- Dinamo Tbilisi (SZ) - Bastia (Fr.) (1:1)

V oklepaju izidi prvih tekem.

POKAL UEFA

Splitski Hajduk je praktično že v osmini finala. Spličani so že v prvi tekmi premagali Beveren s 3:2, zato bi morali tudi danes doma z lahkoto «obračunati» s tem nasprotnikom.

Glede na sedanjo formo pa je povsem drugače z niškim Radničkim. Nenkovićevi varovanci igrajo slabo v prvenstvu in res ne vidimo, kako bi lahko danes s tremi zadetki razlike premagali züriško moštvo Grasshopersa.

Pred zelo težko nalogo bo tudi Inter, ki je v prvi tekmi doma igral proti Dinamu iz Bukarešte le neodločeno 1:1.

ŠESTNAJSTINA FINALA
(Povratna srečanja)

- Sporting Lizbona (Port.) - Southampton (Angl.) (4:2)
- Carl Zeiss Jena (NDR) - Real Madrid (Šp.) (2:3)
- RADNIČKI NIŠ (Jug.) - Grasshoppers Zürich (Švi.) (0:2)
- Lokeren (Bel.) - Aris Solun (Grčija) (1:1)
- PSV Eindhoven (Niz.) - Rapid Dunaj (Av.) (0:1)
- Boavista (Port.) - Valencia (Španija) (0:2)
- Hamburger (ZRN) - Bordeaux (Fr.) (1:2)
- Kaiserslautern (ZRN) - Spartak Moskva (1:2)
- Arges Pitesti (Rom.) - Aberdeen (Škotska) (0:3)
- Dinamo Dresden (NDR) - Feyenoord (Niz.) (1:2)
- Dinamo Bukarešta (Rom.) - INTER (It.) (1:1)
- Göteborg (Šve.) - Sturm Gradec (Av.) (2:2)
- HAJDUK SPLIT (Jug.) - Beveren (Bel.) (3:2)

V oklepaju izidi prvih tekem.

SINOČI V POKALU UEFA

Borussia na kolenih

Sinoči so v povratnih tekmah 2. kola nogometnega tekmovanja za pokal UEFA dosegli te izide:

Neuchatel Xamax (Švi.) — Malmö (Šve.) 1:0 (prva tekma 1:0); napreduje Neuchatel.

Arsenal (Anglija) — Winterslag (Bel.) 2:1 (p.t. 0:1); napreduje Winterslag.

Dundee United (Ško.) — Borussia Mönchengladbach (ZRN) 5:0 (p.t. 0:2); napreduje Dundee United.

Evropski pokali po TV

Ljubitelji nogometa bodo danes in jutri lahko še kako «uživali» ob televizijskih ekranih.

ITALIJANSKA TV

Italijanska televizija bo danes neposredno ob 13. uri na drugem sporedu prenašala srečanje pokala UEFA Dinamo Bukarešta - Inter.

POSTAJA CANALE 5

Privatna televizijska postaja Canale 5 pa bo danes ob 20.15, toda samo za področje Lombardije, neposredno prenašala tekmo pokala prvakov Juventus - Anderlecht. Po tej televiziji bomo lahko to srečanje gledali tudi pri nas, toda jutri s pričetkom ob 18.30. Postaja Canale 5 bo jutri posredno prenašala tudi tekmo pokala pokalnih prvakov Roma - Porto. Točen urnik pa še ni znan.

LJUBLJANA

Ljubljanska televizija bo po prvem sporedu ob 17.25 neposredno prenašala iz Splita srečanje pokala UEFA Hajduk - Beveren. Ob 20. uri pa bo na drugem sporedu posnetek srečanj Radnički - Grasshoppers in Velež - Lokomotive.

KOPER

Koprska televizija bo ob 17.25 neposredno prenašala srečanje Hajduk Beveren, ob 22.15 dalje pa posnetek tekem Radnički - Grasshoppers in Velež - Lokomotive.

KOŠARKA

V KORAČEVEM POKALU

Ljubljančani danes v Rietiju

Igrali bodo proti moštvu Acque Fabie - Danes v evropskih pokalih še vrsta italijanskih in jugoslovanskih ekip - Ježica v Budimpešti

Na evropskih košarkarskih igriščih bo danes zopet živo. Na sporedu bodo namreč srečanja v vseh pokalih tako v moški kot ženski konkurenci.

Koraćev pokal

V središču pozornosti bo tekma v Rietiju, kjer se bosta spoprijeli domača Acqua Fabia in ljubljanska Iskra Olimpija. V drevišnjem srečanju so favoriti italijanski košarkarji, ki imajo v tem pokalu dokajšnjo izkušnjo. Klub iz Rietija se je med drugim enkrat uvrstil v finale, pred dvema letoma pa je celo osvojil Koraćev pokal, s tem da je v finalu premagal zagrebško Cibono. Resnici na ljubo odtlej se je moštvo dokaj «spremenilo», pa tudi trenerja Pentassuglie ni več (sedaj trenira v Vareseju), vseeno pa je prva peterka Acque Fabie (Brunamonti, Sanesi, Blasetti, Zeno in Sojourner) zelo nevarna.

Ljubljančani se vračajo na evropsko sceno po dolgih letih. Če bi sodili po prvenstvenih nastopih in še zlasti po njihovi igri v gosteh, potem je jasno, da bodo Ljubljančani drevi imeli v Rietiju izredno težko nalogo. Upati pa je, da bodo Lečićevi varovanci s ponovnim vstopom v evropsko košarkarsko areno le dobili novega elana in samozavesti.

V tem pokalu pa bo danes bolonjski Latte Sole igral v Brnu proti Zbrojovki, šibenka bo gostovala v Tel Avivu (igrala bo proti Hapoelu), Zadar pa v Solunu (proti Paoku).

Pokal prvakov

Medtem ko bo tokrat beograjski Partizan počival, se bo italijanski prvak Squibb pomeril z albanskim moštvom Partizanija.

Pokal L. Ronchetti

Ljubljanske košarkarice Ježice bodo danes igrale v Budimpešti proti Spartaku.

Slovo zvezdnikov

MOSKVA — Trije najslavnejši sovjetski košarkarji zadnjih petnajstih let, Sergej Belov, Ivan Edeško in Aljan Žarmuhamedov so v moskovski dvorani TSKA v ponedeljek uradno dali slovo svoji košarkarski karieri.

Disciplinska komisija košarkarske zveze je v zvezi z nedeljskimi tekmami dala opomin trenerju Scavolinija Skansiju in igralcu Oeceja Valentiju zaradi protestov. Oece so tudi kaznovali z 200.000 lirami globe zaradi protestov, žalitev in metanja trdih predmetov na igrišče.

Lombardija, ki ga je tako vključil v moštvo. Robinson bo verjetno igral za tržaško ekipo že v nedeljskem kolu, ko bo OECE gostoval v Caserti.

NA SP V MERANU

Zbirka remijev se je povečala

MERAN — Nadaljevanje dvanajste partije svetovnega šahovskega prvenstva v Meranu se je včeraj zaključilo zelo hitro: po pol ure igre je Karpov predlagal remi in Korčnoj ga je brez pomisleka sprejel.

Stanje je tako še vedno nespremenjeno: Karpov ima štiri zmage in Korčnoj eno.

Trinajsta partija bo na vrsti jutri.

Tržaški OECE najel novega Američana

Po osmih kolih prvenstva A - 2 lige je tržaški košarkarski klub OECE zamenjal enega od dveh Američanov. John Campbell, ki v dosedanjih tekmah ni zadovoljil, bo tako odpotoval v ZDA, zamenjal pa ga bo Wayne Robinson, ki je star 24 let, visok 203 cm in ki je bil druga «izbira» profesionalnega NBA moštva Detroit Pistons.

Na poskusnem treningu je Robinson zadovoljil tržaškega trenerja

KOŠARKA

Prvenstvo naraščajnikov

Bor in Kontovel visoko izgubila

Jadranovci so v tem kolu počivali

A SKUPINA

Ferroviario — Kontovel 112:70 (55:41)

KONTOVEL: Emili 22, Starc 35, Danieli 5, Cunja, Paoletti, Grilanc, Piras 2, Škabar 4, Terčič 2, Pertot.

V drugem kolu, a v prvi prvenstveni tekmi (v prvem kolu so namreč Kontovelci počivali), so slovenski predstavniki doživeli visok poraz proti ekipi, ki jim je razmeroma enakovredna. «Beli» pa so igrali izredno slabo zlasti v obrambi, in že v uvodnih minutah je bilo videti, da bodo doživeli pravo katastrofo, saj so jim nasprotniki uhajali z vseh strani, zaradi česar je bil poraz popolnoma zasluženo, čeprav moramo povedati, da so bili brez trenerskega vodstva. Na tekmi je edini Terčič zaigral lepo. D.S.

IZIDI 2. KOLA

Ricreatori - Don Bosco B	83:91
Don Bosco A - Barcolana B	138:36
Libertas A - Grandi Motori	91:59
Ferroviario - Kontovel	112:70

LESTVICA

Don Bosco A, Ferroviario in Libertas A 4; Don Bosco B in Grandi Motori 2; Barcolana B, Ricreatori, Jadran in Kontovel 0.

B SKUPINA

Servolana A — Bor 100:45 (45:20)

BOR: Kovačič 10, Krapež 4, Jogan, Šmotlak, Pisani 8, Tavčar 4 (2:3), Pupulin 4, Gruden 1 (1:3), Korošec 8, Semen 6.

SODNIK: Bonanno iz Firenc.

V svojem drugem letošnjem nastopu so borovci deloma zadovoljili, čeprav jih je domače moštvo Servolane visoko premagalo. Naši so tokrat zaigrali nekoliko bolj požrtvovalno, vseeno pa so bili večkrat naivni v obrambi in površni v napadu, drugače bi bili sicer obdržali poraz v dostojnih mejah.

Pri Boru sta se tokrat izkazala Pisani, ki je zaigral borbeno pod košema, in Semen, ki se je v svoji prvi tekmi po dveletnem premoru dobro odrezal.

Cancia

IZIDI 2. KOLA

Inter Milje - Servolana B	89:43
Servolana A - Bor	100:45
Barcolana A - Inter 1904	22:182
Ginnast. Triestina - Libertas	107:55

LESTVICA

Inter 1904, Servolana A in Inter Milje 4; Ginnastica Triestina, Servolana B 2; Libertas B, Barcolana A in Bor 0.

ODBOJKA

Prijateljska tekma

Bor JIK Banka — Volley Videm 3:2 (12, --1, --6, 13, 13)

BOR JIK BANKA: V[illegible]k, Fučka, Neubauer, Kodrič, Zednik, Ugrin, Stančič, Batič in Pernarčič.

V zanimivi prijateljski tekmi je šesterka Bora JIK Banke, ki bo v skorajšnjem prvenstvu nastopala v C-1 ligi, premagala drugoligaša iz Vidma Volley šele po petih setih igre. Naši fantje so občasno igrali zelo dobro in so prikazali zanesljivo ter učinkovito igro. Nastopili so vsi trije mladi odbojkarji in Stančič je celo igral od samega začetka pa do konca in je povsem zadovoljil.

Tekma je pokazala, da Bor JIK Banka v prihodnjem prvenstvu ne bi smel igrati podrejene vloge. Bilo je nekaj slabosti (sprejem, igra v polju, včasih tudi podaje), toda bilo je tudi veliko pozitivnih momentov, ki naši tretjeligaši, ki se bodo dale med samim prvenstvom še popraviti

Naša nogometna moštva v mladinskih prvenstvih

«UNDER 20»

Supercaffè — Breg 5:0 (3:0)

BREG: Smotlak, Pavletič, Tritta, Tul, Gregori, Žerjal, Daporto, Albertini, Kraljič, Mondo, Pinti (Martini).

Po precej dobrem začetku prvenstva so Brežani doživeli že drugi težak poraz. Tudi tokrat so pokazali iste vrzeli kot pred tednom dni, zato bo treba še truda in dela, da odpravijo pomanjkljivosti. Brez tega tudi rezultatov ne bo.

K. Korošec

IZIDI

Stock - Zaule 4:0; Opicina - Portuale 2:2; Costalunga - Aurisina 0:0; Supercaffè - Breg 5:0; Edile Adriatica - Monfalcone 0:0; S. Marco - Domio 1:3.

LESTVICA

Monfalcone 11, Vesna 10, Costalunga 9, Aurisina, Portuale, Edile Adriatica 8, Supercaffè 7, Opicina 6, S. Marco, Breg, Domio 4, Zaule 3, Stock 2.

ZAČETNIKI

A skupina

Breg — S. Sergio 1:1 (0:1)

STRELEC za Breg: Švara

BREG: Turco, Ražem, Vodopivec, Kraljič, Bevk, Mauri, Boneta, Canziani, Prašelj, Ota, Švara.

V lepi tekmi so Brežani izbojevali remi, ki je zadovoljil obe ekipi, čeprav so imeli domačini le nekaj več priložnosti za gol. Naj omenimo, da so bodisi Brežani, kot gostje zgrešili 11-metrovko. Treba je pohvaliti prav vse igralce Brega, posebno pa Švaro in Maurija.

F. Korošec

IZIDI 7. KOLA

Breg - S. Sergio 1:1; Costalunga - Fortitudo 1:0; Muggesana - Ponziana 1:0; Libertas - Domio 1:1.

LESTVICA

Libertas 9, Soncini B, Muggesana 7, Ponziana, Costalunga 6, Domio, S. Sergio 5, Breg 2, Fortitudo 1.

C skupina

Kras — Supercaffè 0:4 (0:1)

KRAS: Robert Purič, Žagar, Umek, Križman, Lucijan Škabar, Škrk, Tavčar, Alan Škabar, Gregoretti (Andrej Purič), Suc in Grmek.

Mladi Krasovi nogometaši so šli na igrišče z namenom, da izgubijo s čim manjšo razliko, ker so nasprotnika poznali že od lanskega leta. Ekipa Supercaffè je namreč v prejšnji sezoni zadala Kraševcem nekaj pekočih porazov. Naši fantje so v prvem polčasu igrali precej dobro, toda v nadaljevanju so po drugem golu nekoliko popustili.

Raubar

IZIDI 7. KOLA

S. Giovanni A - S. Andrea 0:0; Kras - Supercaffè 0:4; CGS - Primorec 4:0; S. Luigi For You - Portuale 0:0; Opicina - Chiarbola B 1:0.

LESTVICA

S. Giovanni 11, Opicina 10, Supercaffè, Portuale 9, S. Andrea 7, CGS 6, S. Luigi For You 5, Primorec 2, Chiarbola B 2, Kras 0.

NAJMLAJŠI

A skupina

Breg — Chiarbola 2:1 (2:1)

STRELEC za Breg: Barut (2)

BREG: Degrassi, Biaggi, Ceccotti (Maten), Ciacchi, Žerjal, Tul, Sancin, Boneta, Kerstič (Šturman), Godina, Barut.

V nedeljo so Brežani tesno zmagali na domačem igrišču proti ekipi Chiarbola. Prvi je povedel Breg z Barutom ki je z lepim strelom izven kazenskega prostora premagal vratarja. Potem so gostje remizirali, nakar je spet Barut z lepim strelom spravil rezultat na varno. Najboljša med Brežani sta bila Barut in Ciacchi.

F. Korošec

IZIDI 7. KOLA

San Luigi For You - Domio 0:1; Zaule - Ponziana 0:1; Costalunga - S. Vito 1:2; Breg - Chiarbola 2:1; Campanelle - Giarizzole 2:1.

LESTVICA

Fortitudo, Giarizzole 10, Costalunga, S. Vito 9, Campanelle, Domio 8, Breg 6, San Luigi For You 5, Chiarbola, Ponziana 2, Zaule 1.

B skupina

Zarja — Montebello 0:3 (0:0)

ZARJA: Milani, R. Kalc, Fonda, Hlabjan, Družina, M. Kralj, Ražem, Žagar, Gregori, Carli, A. Kalc, Leban, B. Kralj.

Najmlajši zarjani v tem prvenstvu doslej niso imeli sreče. Tako je bilo tudi v nedeljo. Po dobri igri obeh ekip se je prvi polčas končal neodločeno, takoj v začetku drugega polčasa pa so se zarjani znašli kar z dvema avtogoloma v mreži. To jih je gotovo demoraliziralo, s čimer se je tudi tekma praktično zaključila. Moramo pa reči, da so se zarjani kljub smoli borili do konca.

B. P.

IZIDI 7. KOLA

CGS - Olimpia 0:0; Zarja - Montebello 0:3; Primorje - Supercaffè 0:1; Roianese - Portuale 2:2; Blue Star - S. Sergio 3:0; Triestina - S. Andrea 2:0.

LESTVICA

Triestina 13, Blue Star 11, Supercaffè 9, S. Andrea, Montebello 8, Portuale 7, Olimpia, Roianese 6, CGS 5, S. Sergio, Primorje 4 in Zarja 3.

MLAJŠI CICIBANI

S. Giovanni — Breg 7:1 (4:0)

STRELEC za Breg: Raffaele

BREG: Alberti (Ota), Govoni (Žerjal), Kosič, Raffaele, Reggio, Krašovec, Gulli (Gombač).

V soboto so Brežani v gosteh visoko izgubili proti ekipi S. Giovannija. Domačini so bili znatno boljši, o čemer zgovorno priča že sam rezultat. «Plavi» so se sicer po svojih močeh branili, več pa očitno niso zmogli.

F. Korošec

IZIDI

CGS - Chiarbola 1:1; Domio - Opicina 7:0; S. Giovanni - Breg 7:1; Fortitudo - Soncini 3:4; Inter S. Sergio - S. Luigi For You 0:7; S. Andrea - Ponziana 0:7.

LESTVICA

Ponziana 12, Soncini 11, Domio 10, S. Giovanni 8, Chiarbola, CGS 6, Fortitudo, S. Luigi For You 5, Inter S. Sergio, S. Andrea 3, Campanelle 2, Breg 1, Opicina 0.

PRIJATELJSKA TEKMA

Naraščajniki

Kras — Portuale 0:4 (0:2)

KRAS: Igor Škabar (Peric), Igor Purič, Bertoki, Škrk, Drago Purič, Colja (Nicolin), Castellani, Terčon, Pascutti, Suc (Zužek) in Bullo (Doljak).

Kras je izkoristil prosto nedeljo in odigral prijateljsko tekmo proti ekipi Portuale. Zmagali so sicer gostje, toda tudi Kraševci niso slabo igrali. V p.p. je Bullo zapravil zelo ugodno priložnost za zadetek. Iz protinapada pa so nekaj sekund kasneje gostje dosegli prvi gol. V p.p. je trener Hafner preizkusil Perica v vratih. Prvič pa je Krasovo majico oblekel Nicolin. Branilec Pascutti se na mestu srednjega napadalca ni preveč dobro znašel. Kljub številnim menjavam se je Kras precej dobro branil proti homogeni tržaški ekipi.

Raubar

V slovenskem derbiju v prvenstvu mladink je Bregova vrsta brez posebnih težav odpravila Kontovelke, ki so imele težave zlasti z blokom

NA OBČINSKEM SEDEŽU ZTKO V NOVI GORICI

Prvo uradno srečanje med krovnimi športnimi organizacijami obeh Goric

Srečanja se je udeležila tudi delegacija ZSŠDI - Poudarjena vloga športa pri navezovanju stikov in prijateljskih vezi ob meji

V ponedeljek je bilo v Novi Gorici, na občinskem sedežu ZTKO, prvo uradno srečanje med predstavniki Zveze telesnokulturne skupnosti in Zveze telesnokulturnih organizacij občine Nova Gorica ter predstavniki pokrajinskega odbora CONI.

Novogoriško delegacijo je vodil Boris Kovšca, predsednik Telesnokulturne skupnosti občine Nova Gorica; v delegaciji pa so bili še Drago Požar, Viljem Debreja, Bratuž in Emil Hvalica; delegacijo CONI je vodil predsednik Leonardo Cristiani; ostali člani so bili Arrigo Mari, Lino Bregant, Elio Ferigo in Carrubolo. Delegacijo je spremljal tudi deželni predsednik CONI Lorenzo Civelli.

Na sestanku pa je bila prisotna tudi delegacija Združenja slovenskih športnih društev iz Italije, katero so sestavljali predsednik Boris Simoneta, Igor Komel, Aldo Rupel in Vili Prinčič.

Uvodoma je Boris Kovšca poudaril pomembnost sestanka, saj gre za prvo uradno srečanje med krovnimi športnimi organizacijami obeh mest, posebno glede na to, da konkretno sodelovanje na športnem področju že vrsto let nemoteno poteka v prid dobrososedskim odnosom med obema državama ter odprti meji.

Deželni predsednik CONI Civelli je poudaril potrebo po boljšem medsebojnem poznavanju, saj je tudi športno področje pomembno pri navezovanju stikov in prijateljskih odnosov med ljudmi ob meji.

V tem oziru je Civelli poudaril vlogo, ki naj bi jo v prihodnje še večji meri imele slovenske športne organizacije v Italiji, kot most povezovanja športnikov obeh dežel.

Po uvodnih besedah se je razvila diskusija, v kateri so prisotni obrazložili organiziranost in delovanje športnih organizacij na obeh straneh meje. Drago Požar in Emil Hvalica sta prikazala športno dejavnost novogoriške občine ter vlogo, ki jo opravljajo posamezne športne organizacije v jugoslovanskem sistemu. Na drugi strani pa je Leonardo Cristiani orisal vlogo CONI na Goriškem kot člena posameznih športnih federacij ter pobudnika širjenja športne dejavnosti ter novih vezi med športniki raznih dežel.

V imenu ZSŠDI je Boris Simoneta poudaril vlogo ZSŠDI in ostalih slovenskih športnih društev kot veznega člena med športniki iz Slovenije in dežele Furlanije - Julijske krajine. Poleg tega je orisal dosedanje sodelovanje med slovenskimi športnimi društvi s športnimi organizacijami ZTKS in ZTKOS obmejnega pasu ter sodelovanje in vključevanje slovenskih društev v Italiji v CONI. Pri tem je poudaril, da Združenje aktivno spremlja povezovanje med CONI in krovnimi športnimi organizacijami v Sloveniji, kar vsekakor podčrtuje prijateljstvo in dobre medsebojne odnose. V zaključku sta se delegaciji dogovorili, da se bosta še srečevali, saj je to predpogoj za boljše in uspešnejše medsebojno sodelovanje, ki naj obogati delovanje obeh Goric.

V nedeljo na stadionu «1. maj»

Snidenje vseh sedanjih in bivših odbojkarjev ŠZ Bor

Kot smo že poročali, se bo v nedeljo, 8. novembra, pričel odbojkarski teden pri ŠZ Bor, ki se bo končal z 2. mednarodnim turnirjem «Memorialom Nede Mijot». Memorial se bo pričel v soboto, 14. t.m. zvečer in končal v nedeljo popoldne 15. novembra.

Poleg drugega si je organizator zamislil, da bo v nedeljo, 8. t.m. ob otvoritvi fotografske razstave Marija Magajne, tudi prijateljsko srečanje vseh odbojkaric in odbojkarjev, ki so v nekaj več kot 21 letih izredno uspešno branili barve ŠZ Bor v številnih prvenstvih, prijateljskih srečanjih in turnirjih.

Organizator odbojkarskega tedna iz objektivnih razlogov ni poslal nobenega vabila z željo, da se bi vsi srečali na stadionu «1. maj» ob vedrem razpoloženju, tomboli z lepimi nagradami, ob prijetnem kramljanju in obujanju prelepih spominov, katerih resnično ni malo. Vse fante in dekleta, ki so se naučili odbojkarske abecede v mali dvorani pri ŠZ Bor tokrat vabimo na prijateljsko snidenje, ki se bo pričelo v nedeljo ob 14.30. Marsikdo se bo lahko videl tudi na fotografiji, ko ga je naš Marijo ovekovečil, ko je bil precej mlajši, da se bo celo težko prepoznal.

G. F.

NOGOMET

UMRL MONZEGLIO

Včeraj je umrl v Turinu znani nogometaš Eraldo Monzeglio. Star je bil 75 let in je zaslovel kot nogometaš v tridesetih letih, ko je odigral 35 tekem v državni reprezentanci in dvakrat osvojil naslov svetovnega prvaka, leta 1934 v Rimu in 1938 v Parizu.

NAMIZNI TENIS

DEŽELNI TURNIR V GORICI

Naši predstavniki povsem zadovoljili

Še posebno se je izkazalo Krasovo moštvo - Sonja Milič odlična

Na deželnem namiznoteniškem turnirju v Gorici so dokaj uspešno nastopili igralci in igralke Krasa, Bora in Doma. Predvsem to velja za Krasovo moštvo, ki je osvojilo kar štiri prva mesta, eno drugo in pet tretjih mest, medtem ko je na ekipni lestvici tržaški Ente porto za las prehitel Kras.

Najuspešnejša igralka turnirja je bila po pričakovanju Sonja Miličeva, ki je v obsoškem mestu le potrdila odlično formo iz nastopov v prvi ligi in je prepričljivo zmagala v vseh treh kategorijah, v katerih je merila svoje moči. V igri posameznic je v finalu brez težav odpravila mlado Dondo, medtem ko je v polfinalu prav tako z 2:0 premagala Vodopivčevo iz Vrtojbe.

Nastopili sta tudi Vesnaverjeva in Žigonova, ki pa sta morali kloniti Mužini, oziroma Vodopivčevi. Tudi v ženskih dvojicah je bila zmaga Miličeve in Dragice Blažinove le formalnost, kar velja tudi za tekmovanje mešanih dvojic, v katerih sta slavila Miličeva in stari znanec Edi Bole, katerima se brat in sestra Donda nista mogla enakovredno upirati. Omeniti moramo zelo dobro tretje mesto para Anica Žigon - Igor Colja, med tretjekategorniki se je dobro odrezal mladi Boris Štoka, ki je po dobri igri tesno klonil starejšemu tekmecu v osmini finala.

Največja zadoščenja pa so pripravili prav najmlajši. V kategoriji deklic je Kras celo osvojil prva štiri mesta. Najboljša je bila Tanja Ukmar, ki je v finalu premagala Gustinovo z 2:0, tretje mesto pa delita Ksenija Marušič in Obadova.

Med naraščajnicami je v četrtfinalu krasovka Nevenka Marušič premagala predstavnico Doma Zalateu, v polfinalu pa je klonila Dondi. Med naraščajniki je ponovno prijetno presenetil Igor Colja, ki se je uvrstil na tretje mesto in je klonil le poznejšemu zmagovalcu Uršiču.

Boris Štoka, ki ni bil najbolje razpoložen, je zasedel peto mesto, predstavnik Bora Lozej pa deveto. V mešanih dvojicah je naraščajniški par Boris Štoka - Tanja Ukmar zasedel tretje mesto, Colja in Marušič pa sta bila peta.

V mladinski konkurenci naj omenimo peto mesto igralke Doma Lutmanove in krasovca Igorja Colje, medtem ko je bil Lozej deveti.

B. S.

OBVESTILA

SD Mladina smučarski odsek

priredi v nedeljo, 8. t.m., v okviru sejma smučarske opreme «90 MINUT Z ELANOM»

Predvajali bomo filme o Stenmarku, Križaju in drugih. Začetek ob 14. uri v domu «Albert Sirk».

* * *

Z Jadranom v Reggio Emilio

Jadran vabi navijače na prvenstveno košarkarsko tekmo, ki bo v soboto, 7. novembra, v Reggio Emilii s tamkajšnjim moštvom Fornaciari. Odhod avtobusa ob 13.30, cena vožnje pa je 15.000 lir.

* * *

ZSŠDI

obvešča da bo danes, 4. novembra, ob 20.30 na sedežu ŠD Zarja v Bazovici komisija za nogomet.

Dnevni red:

1. delovanje mladinskih nogometnih centrov

2. nogometni trenerji

ATLETIKA

NA TEKMOVANJU ZA NAGRADO RAJONOV

Lonjerski Adrii končno tretje mesto

S tekmovanjem na stadionu Grezar, se je končal ciklus treh tekmovanj, veljavnih za letošnjo izvedbo «Palia dei Rioni», ki ga že vrsto let organizira tržaško društvo S. Giacomo. Prvi dve tekmovanji sta bili v Škednju (3. julija) ter pri Sv. Jakobu (23.—25. julija), vse tri pa vsebujejo tako tekmovanja v hoji, kot v teku za vse moške kategorije (ženske so tekmovale izven konkurence).

Tudi letos so se vseh treh tekmovanj udeležili predstavniki lonjerske Adrie, ki so že drugo leto zaporedoma na končni lestvici osvojili tretje mesto.

Lonjerski atleti so se tudi tokrat zelo dobro odrezali, saj so osvojili eno prvo, eno drugo, dve četrti, eno šesto, sedmo in deveto mesto. Poleg zmagovalke v teku za deklice (C kat.) Lare Milano, ki je dosegla obenem tudi zelo zanimiv čas, bi vsekakor omenili lep napredek Marka Saksida ter Fabia Ruzzierja, ki je zopet potrdil, da ima v hoji lepo bodočnost, medtem ko sta kljub dobri uvrstitvi nekoliko razočarala Alfred Zudek v hoji ter David Gregori v teku (kar se tiče doseženih časov). Omenimo naj še, da so bila vsa tri tekmovanja deželnega značaja in je na njih sodelovalo skupno 11 društev, kar daje tretjemu mestu Adrie še večji pomen.

REZULTATI

Dečki (A-B): Tek na 2.100 m: Marko Saksida 7'38''1; 9. Daniele Giacomini 8'46''2; Hoja 4.200 m: 2. Alfred Zudek 23'28''0.

Deklice (kat. C): Tek na 1.050 m: Mara Milano 4'18''6.

Naraščajniki: Tek na 5.250 m: 4. David Gregori 18'53''7; 7. David Kosmač 22'57''0.

Člani: Hoja na 5.250 m: 6. Fabio Ruzzier 27'18''3.

KONČNA LESTVICA

1. S. Giacomo; 2. Marathon; 3. ŠD Adria; CSI - Cividin; 5. SAAT; 6. Atletica GO; 7. CUS - TS; 8. Italcantieri - Tržič, 9. Fiamma - TS; 10. Atletica - BO; 11. Nettuno.

* * *

Prejšnji teden je bilo pri Sv. Soboti tudi tekmovanje v skoku v daljino za dečke in deklice kategorij C ter C1. Na tekmovanju, ki je bilo pokrajinskega značaja, so sodelovali tudi najmlajši atleti Adrie, ki so v štirih kategorijah osvojili kar dve zmagi, poleg drugih dobrih uvrstitev.

DEČKI

Kat. C: 1. Ivan Komar 3,68 m; 4. David Milano 3,20 m; 6. Sandro Weber 2,43m.

Kat C 1: 1. Stefano Giacomini 3,01 m; 5. Carlo Tomasi 1,60 m.

DEKLICE

Kat C: 2. Lara Milano 3,08 m;

Kat. C1: 3. Vesna Kranjec 1,45 m.

To kategorijo čaka letos še eno pokrajinsko tekmovanje, ki ga bo čez teden dni organizirala atletska zveza, nakar bo propagandni sektor za letos zaključil sezono.

R. F.

NOGOMET

SREDNJEEVROPSKI POKAL

Milan in Osijek tokrat doma

V drugem kolu srednjeevropskega nogometnega pokala bosta danes Milan in Osijek igrala doma.

Milančani, ki so po visokem porazu v Catanzaru, zašli v hudo krizo, se bodo spoprijeli z madžarsko ekipo Haladas, Osijek pa s češkoslovaškim moštvom Vitkovice.

Rijeka — Priština 2:0

REKA — V zaostali tekmi šestnajstine finala jugoslovanskega nogometnega pokala je Rijeka premagala Prištino z 2:0.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 8 57 23
Naročnina
Mesečna 7.000 lir — celoletna 84.000
V SFRJ številka 5,50 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 80,00, letno 800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 100,00, letno 1000,00.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 4. novembra 1981

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 27.000 lir, Finančni 900, legalni 800, osmrtnice 300, socialni 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 15%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DVODNEVNO SREČANJE BO POVSEM NEFORMALNO IN BREZ DNEVNEGA REDA

Tri petine držav Črne celine se sestaja na tradicionalnem francosko-afriškem vrhu

Glavni temi posveta bosta usoda Čada in prihodnost gospodarskih odnosov

Dopisnik Dela za Primorski dnevnik

PARIZ — Afrika ne sme biti ne «rezervat rivalstev» ne «divji trg», je poudaril predsednik Mitterrand na tradicionalnem «francosko - afriškem vrhu», ki je letos prerastel v pomembno mednarodno srečanje. V Parizu so se namreč zbrali predstavniki treh petin afriških dežel, med njimi kar dvajset državnih šefov.

Nova francoska oblast je z organizacijo podedovanega vrha želela dokončno «obrniti stran neokolonializma», kot je izjavil uradni predstavnik Elizejske palače: vabil ni poslala samo v prestolnice frankofonskih dežel oziroma tako imenovanim «zmernim režimom», temveč se ji je posrečilo, da je okvir rednih letnih posvetovanj z afriškimi partnerji močno razširila. Kot opazovalci sodelujejo tudi Egipčani in Tunizijci, med državnimi šefi pa vzbuja največ pozornosti kajpada Gukuni Weddeye, čadski predsednik, ki mu je Francija za pot v Pariz dala na voljo vladno letalo.

Dvodnevno srečanje bo povsem neformalno, brez natančno določenega dnevnega reda in brez sklepnega sporočila. Predsednik Mitterrand je v uvodnem govoru nakazal glavni temi posveta: usoda Čada in prihodnost gospodarskih odnosov, možno pa je, da bodo državniki načeli tudi vprašanja osvobodilnih bojev, zlasti v Namibiji in Zahodni Sahari. Po drugi strani bodo gostitelji skušali še podrobneje pojasniti, da se Francija odreka vlogi «afriškega žandarja» (še na predzadnjem vrhu, leta 1980 v Kigaliju, je Giscard, denimo, dobil proste roke za strmoglavljenje Bokasse). Francija bo poslej «igrala na karto panafriške zakonitosti», je zato danes poudaril Mitterrand.

Francoski predsednik je to načelo povzel tudi v zvezi s Čadom: «Trezna pot» do rešitve te krize, je dejal, vodi samo ob mejnikih, ki jih je postavila Organizacija afriške enotnosti, in zato bo Francija pomagala zakoniti vladi v N'Djameni, hkrati pa bo podprla prizadevanja OAE za sestavo mirovnih enot (Mitterrand je posebej omenil logistično pomoč, ki jo je Francija namenila za «reorganizacijo čadske vojske»). Vendar tukajšnji poznavalci menijo, da se za francoskimi izjavami skriva širša diplomatska ofenziva proti Gadafiju, s potezami, ki naj bi jih prišepetavali iz Washingtona.

Druga velika tema, ki jo želijo Francozi poglobiti na konferenci, so odnosi med Severom in Jugom. Predsednik Mitterrand je danes v bistvu povzel svoj cancunski govor in se znova zavzel za načelo «dialoga med enakopravnimi» ter za globalna pogajanja o novem svetovnem gospodarskem redu. Prav na tem področju je mlada oblast v odnosu z afriško celino doslej največ storila, predvsem v okviru EGS in na pariški konferenci o najmanj razvitih deželah (po francoski zaslugi so, denimo, podpisali sporazum o cenah kakava, enega tistih izvoznih artiklov Črne celine, ki je povsem odvisen od mednarodnih špekulacij). Simboličen je navsezadnje že kraj, kjer so se danes zbrali Mitterrandovi gostje: konferenčni center, v katerem so za Giscardovega mandata stekli prvi pogovori med Severom in Jugom.

Mitterrand bo na konferenci skušal razpršiti tudi očitke — nemalo jih leti celo iz samih vrhov socialistične stranke — da v bistvu samo previdno nadaljuje Giscardovo afriško politiko, sicer z drugačnim slogom (brez neposrednih vojaških intervencij), toda s podobno vsebino (gluha ušesa za opozicije in protivladna gibanja v deželah, s katerimi Francija vzdržuje normalne diplomatske stike). Gotovo ni naključje, da so sodne oblasti prav včeraj zaprle dosje Bokassovega prijatelja Rogera Delpeya, ki je v Giscardovih temnicah brez otipljivega razloga preždel dolge mesece. Operacija pomirjevanja afriških partnerjev, vočidel vznemirjenih zaradi zmage francoskih socialistov, se torej nadaljuje.

In nazadnje, francoska diplomacija skuša s preoblikovanjem odnosov z afriškimi deželami doseči enega svojih glavnih ciljev: čimbolj utrditi položaj Francije (in Evrope), kajti v Parizu so čedalje bolj prepričani, da se bosta velesila prej ali slej pogajali in pogodili — ne oziraje se na glasove tretjih, torej povsem v jaltskem duhu.

VILKO NOVAK

«Columbia» ponovno v vesolje

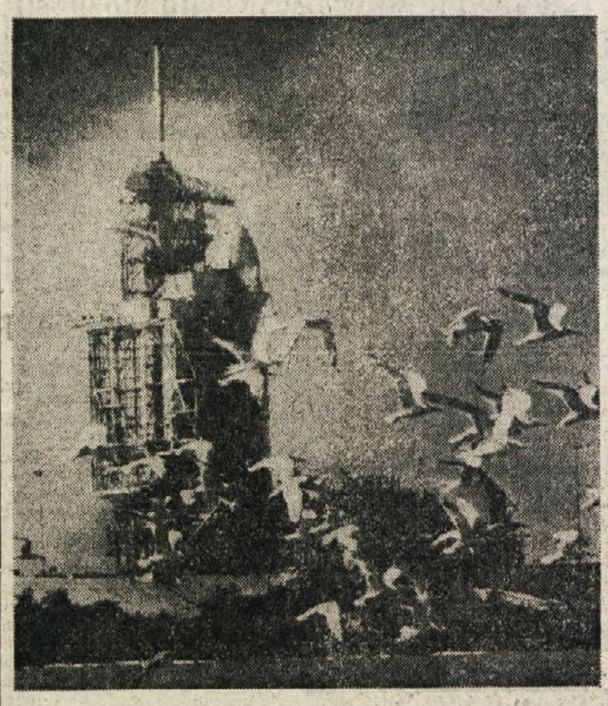

WASHINGTON — Danes ob 13.30 po italijanskem času bo vesoljsko letalo «Columbia» spet poletelo v vesolje. Vzvratno štetje v Cape Canaveralu za sedaj poteka brez najmanjših zastojev. Ameriške strokovnjake nekoliko skrbi le muhasto vreme, vendar pa meteorologi napovedujejo, da bo danes opoldne zasijalo sonce.

Vesoljca Joe Engle in Dick Truly bosta torej po vsej verjetnosti postavila nov rekord. Prvič v zgodovini vesoljskih poletov bosta namreč obkrožila zemeljsko oblo z že uporabljeno vesoljsko ladjico. Razmerje se je torej spremenilo: «novinca» sta tokrat vesoljca, «Columbia» pa je že pravi «veteran».

Tudi drugi polet «space shuttla» bo poskusnega značaja, vendar pa bo tokrat naloga vesoljcev zahtevnejša. V hrbet «Columbie» so strokovnjaki vgradili neke vrste žerjava kanadske izdelave.

«Columbia» bo zemljo obkrožila 83 krat na povprečni višini 235 kilometrov. Na ameriško naravno letališče Edwards pa bo «vesoljsko letalo» pristalo v ponedeljek zjutraj po dobrih 124 urah poleta.

Vzlet «Columbie» bo v neposrednem prenosu predvajala tudi prva italijanska televizijska mreža s pričetkom ob 12.30.

Italijansko stališče na madridski konferenci

MADRID — Vodja italijanske delegacije na madridski konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi Roberto Franceschi je včeraj poudaril obvezo Italije, da bo v konstruktivnem duhu stremela za pozitivnimi rezultati. V svoji oceni prvega tedna pogovorov po poletnem premoru je italijanski diplomat navedel, da ni novosti, ki bi omogočale lažje reševanje odprtih vprašanj s celovitim pogajanjem. Vsekakor pa je premor služil za temeljitejše preverjanje posameznih stališč. Med drugim madridska konferenca odraža «stvarnost poslabšanih mednarodnih odnosov», kar preprečuje pozitivni in zadovoljivi razplet, predvsem zaradi zavračilnega stališča raznih držav.

Vodja italijanske delegacije je ob tem posebej navedel vprašanje spoštovanja človeških pravic, versko svobodo in druge humanitarne pravice. Brez teh bo po mnenju Roberta Franceschija izgubila konferenca ves svoj pomen, če se bo omejevala zgolj na varnostna in vojaška vprašanja. Vsekakor Italija na tem področju podpira francoski predlog o sklicanju evropske konference o razoroževanju. V Madridu pa bo treba jasneje in natančneje določiti njene pristojnosti.

Pri Piacenzi trije mrtvi zaradi megle na avtocesti

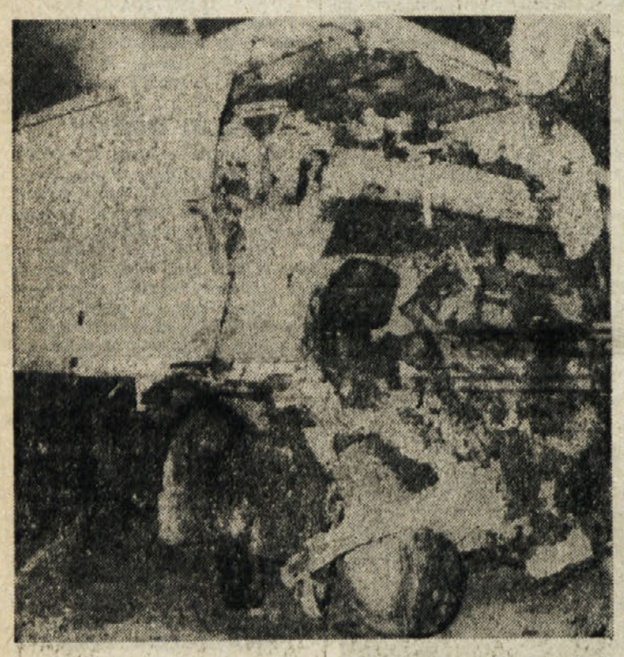

BRESCIA — Včeraj je nad Lombardijo legla že v zgodnjih jutranjih urah zelo gosta megla, ki je povzročila številne prometne nesreče. Že v ponedeljek zvečer so zaprli prometu Avtocesto sonca zaradi prometne nesreče, ki se je pripetila blizu Milana in v kateri je izgubil življenje 43-letni Francesco Bizzi iz Forlija. Skoraj na vseh avtocestah v okolici Milana je bila vidljivost včeraj zjutraj do 8. ure omejena na 80 metrov. Zaradi megle ni delovalo niti letališče v Linatah.

Od številnih nesreč se je najhujša pripetila na avtocesti A 21, ki iz Piacenze pelje v Brescio. V verižnem trčenju pri Manerbiu, v pokrajini Brescia, so umrle tri osebe. 45-letni Angelo Bonini iz Milana, 67-letni Bruno Veneziani iz Piacenze in 51-letni Fortunato Rovati iz Castel San Giovannija blizu Piacenze so bili vsi trije vozniki tovornjakov. Do prvega trčenja, ki je nato povzročilo vsa druga, je prišlo med dvema avtomobiloma, ki nista utrpela velikih poškodb. Voznik nekega tovornjaka se je nesreče pravočasno zavedel in je stopil na cesto, da bi z električno lučjo opozoril na nevarnost druge vozilke. Na žalost se mu je luč ugasnila in je tako kar sedem tovornjakov trčilo v ustavljen tovornjak. Enako se je zgodilo še drugim avtomobilom in tovornjakom, ki so povzročili pravi vozel, ki so ga morali nato reševati milIčniki z vseh bližnjih krajev.

V nesreči je bilo tudi 11 ranjencev, ki so jih prepeljali v bližnje bolnišnice. Eden od teh, 29-letni Sergio Valle, je težko ranjen. Avtocesto so odprli prometu komaj v popoldanskih urah.

DELAVCI KLONILI IZSILJEVANJU DRUŽBE

PREKINJENA STAVKA V BRITISH LEYLANDU

V nasprotju s stališči sindikatov se je večina osebja izrekla za vrnitev na delo

LONDON — Proti splošnemu pričakovanju so delavci angleškega državnega avtomobilskega koncerna klonili pred grožnjami delodajalca in sklenili prekiniti stavko, ki so jo začeli v ponedeljek in se vrniti na delo. Okrog 60 odstotkov 58.000 delavcev je včeraj v 29 tovarnah družbe «British Leyland» glasovalo za opustitev stavke za neopoločen čas in za sprejetje ultimativnih predlogov vodstva podjetja, v nasprotju s stališči 200 delegatov tovarniških svetov, ki so z veliko večino zavrnili izsiljevanje. Pri referendumu so sindikati upoštevali kot nasprotne nadaljevanju stavke glasove vseh zaposlenih posameznega obrata, kjer se je večina izrekla v tem smislu. Po tem kriteriju je 12 tovarn, oziroma 27.000 delavcev glasovalo za vrnitev na delo, samo 5 obratov s skupaj 11.500 delavci pa proti. Niso še prešteli okrog 14.000 glasov v 12 tovarnah, kar pa ne vpliva na skupen izid.

Kot smo poročali, je zadeval spor med predsednikom podržavljenega podjetja in 11 sindikati, ki zastopajo osebje, višino poviškov plač pri obnovitvi delovne pogodbe. Sindikati so zahtevali, tudi upoštevajoč, da so se v zadnjih 4 letih plače povišale skupno samo za 21,7 odstotka (ob letni inflaciji, ki presega 11 odstotkov), 26 funtov poviška na teden, kar ustreza 17,5 odstotka osnovne plače. Sir Michael Edwardes pa je ponujal samo 3,3-odstotne poviške in je zagrozil, da bo odpustil vse delavce, ki bi stopili v stavko ter zaprl tovarne.

Ko se je stavka že začela na je Edwardes ponudil še 3,75 funta (okrog 8.000 lir) zajamčene tedenske nagrade in večje sodelovanje delavstva in sindikatov pri vodenju podjetja. Na tej osnovi se je večina stavkajočih odločila vrniti na delo, pri tem pa se je ustvaril med delavstvom nevaren razkol, ki mimo razdrobljenosti sindikalnega zastopstva, še nadalje šibi njihovo vlogo v podjetju. Pred nekaj leti so bili prav tako klonili izsiljevanjem vodstva podjetja in v nasprotju s sindikalnim stališčem sprejeli odpustitev kar 70.000 delovnih moči iz tovarn «British Leylanda».

OB ZAHTEVI PO REFERENDUMU O ODPRAVNINAH

«ODMRZNITEV» BI STALA 8.000 MILIJARD LIR

Industrijci že pritiskajo na oblasti, naj ne sprejmejo zahteve po referendumu - Zadnjo besedo ima ustavno sodišče

RIM — Kasacijsko sodišče bo v kratkem končalo s pregledovanjem podpisov na predlogu za referendum o «odmrznitvi» draginjskih doklad pri izplačevanju odpravnin. Skoraj gotovo je, da bodo sodniki ugotovili veljavnost zadostnega števila podpisov. Besedo bo imelo nato ustavno sodišče, ki bo moralo odločati, če je zahteva po takem referendumu, kakršnega je sprožila Democrazia proletaria, v skladu z ustavnimi določili o referendumih. Večina pravnikov je mnenja, da bo ustavno sodišče zavrnilo to zahtevo.

Vsekakor pa na pristojnih mestih že sedaj pripravljajo račune, koliko bi morebitni pozitivni izid tega referenduma stal. Zaradi zamrznitve odpravnine pri izračunavanju draginjskih doklad je vsak uradnik, ki bi se sedaj upokojil, za vsako leto službe izgubil skoraj 300.000 lir, vsak delavec pa nekaj več kot 150 tisoč lir.

Kar pa zadeva globalne izračune so pri Confindustrii ugotovili, da bo pozitivni izid referenduma obremenil industrijce za 8 tisoč milijard lir, kar pomeni, da bi se delovna sila znatno podražila. Sindikati pa so drugačnega mnenja in poudarjajo, da gre le za «proračunske številke», nikakor pa ne za vsote, ki naj bi jih industrijci izplačevali v enem letu, ampak jih bodo izplačevali postopoma, ob upokojitvi posameznih uslužbencev. Industrijci pa oporekajo, da ne gre za «namišljene vsote», ampak za denar, s katerim mora pač industrija razpolagati.

Skratka, industrijci že grozijo z novimi podražitvami, če bi bile draginjske doklade «odmrznjene». Po vsej verjetnosti pa gre za začetek političnega pritiska na ustavne sodnike, ki morajo do 15. januarja odločiti, če je zahteva po referendumu v skladu z ustavo ali ne.

Magnago grozi: vprašanje nemške manjšine pred OZN

BOZEN — Južnotirolski nemški voditelj Magnago ponovno poudarja mednarodni značaj manjšinske problematike na Južnem Tirolskem in posredno grozi z internacionalizacijo tega vprašanja. Na srečanju z odgovornim za zunanjo politiko pri avstrijski ljudski stranki, Ludwigom Steinerjem, ki se mudi na počitnicah na Južnem Tirolskem, je izjavil: «Z največjim zanimanjem sledimo izbiranju novega generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov. Obstaja namreč precej možnosti, da bo južnotirolski problem ponovno vključen v dnevni red zasedanje svetovne organizacije, vendar bo imel tokrat večji odziv, kot ga imajo vsakoletne izjave avstrijskega zunanjega ministra o tem problemu.»

Steiner je v pogovorih dejal, da Avstrija ne namerava zanemariti manjšinskega problema na Južnem Tirolskem, to še posebej velja v primeru, da nemška manjšina ne bo zadovoljna z ukrepi in zakonskimi normami, ki jih mora v najkrajšem času sprejeti rimska vlada, da bi tako uresničila vse zahteve južnih Tirolcev. Vendar Steiner ocenjuje, da je južnotirolska ljudska stranka na številnih področjih manjšinske zaščite že dosegla največ, kar se je sploh dalo doseči. Sicer pa je to predvsem naloga same manjšine, Avstrija pa bo predvsem upoštevala njene želje.

N. VIDEMSKI UNIVERZI DRUGI POSVET ZGODOVINARJEV O ODPORNIŠKEM GIBANJU

Povezanost nacionalnega vprašanja z odporniškim gibanjem v Furlaniji

Posvet organizirata Furlanski in Deželni inštitut za zgodovino odporniškega gibanja

VIDEM — Furlanski in Deželni inštitut za zgodovino odporniškega gibanja bosta 5., 6. in 7. novembra pripravili na videmski univerzi drugi posvet o zgodovini odporniškega gibanja. Z njim nameravata nadaljevati raziskovalno delo začeto na prvem posvetu leta 1971 in omogočiti kritično izmenjavo mnenj o vsej literaturi o teh vprašanjih, ki so jo izdali v zadnjem desetletju, in sploh o načrtovanju raziskav na tem področju.

Prav v zadnjem desetletju so namreč v Furlaniji Julijski krajini izdali več knjig in raziskav o protifašističnem in protinacističnem uporu v tej obmejni deželi. S temi deli sta inštituta zapolnila številne vrzeli pri raziskovanju odporniškega gibanja. Sedaj se odpirajo zgodovinarjem novi sklopi vprašanj, ki so povezani predvsem na razmerje med odporniškim gibanjem in družbo, iz katere je to gibanje izšlo. V tem okviru je verjetno še posebej zanimivo nacionalno vprašanje.

O vseh teh vprašanjih bodo razpravljali številni ugledni zgodovinarji, med katerimi bodo Paolo Spriano, Vittorio Emanuele Giuntella, Elena Agarossi, Filippo Frassati, Giovanni Miccoli, Elio Apih, Teodoro Sala in Guido Quazza. Poleg italijanskih raziskovalcev bodo prisotni še zgodovinarji iz Slovenije in Avstrije, med temi velja omeniti Toneta Ferenca in Dušana Biberja iz Ljubljane ter Reinholta Wagnleitnerja iz Salzburga. Sodelovali bodo tudi beneški Slovenci Pavel Petričič, Ferruccio Clavora, Riccardo Ruttar in Marino Qualizze.

Prisotnost zgodovinarjev iz Avstrije in Jugoslavije bo potrdila posebnost osvobodilnega gibanja v Furlaniji-Julijski krajini. V teh krajih se je namreč upor proti nacističnemu nasilju razvil in nato utrjeval v sodelovanju s slovenskim in hrvaškim osvobodilnim gibanjem. Prav to sodelovanje je dalo odporniškemu gibanju poseben značaj, ki še ni bil po mnenju številnih zgodovinarjev dovolj raziskan. Čeprav na posvetu ne nameravajo izdelati dokončnih pogledov na to vprašanje, ga na nameravajo osvetliti z različnih strani z upoštevanjem dokumentov iz britanskih in ameriških arhivov, ki so jih odprli šele pred kratkim.

Libijska izvidnica napadla sicilski ribiški čoln

TRAPANI — Izvidniška ladja libijske vojne mornarice je včeraj streljala proti ribiškemu čolnu iz Mazare del Vallo, ki se je nahajal ob robu libijskih teritorialnih voda. Libijska enota je ukazala sicilskemu čolnu, naj se ustavi, le-ta pa je nadaljeval svojo pot. Zato so Libijci odprli ogenj proti čolnu in oplazili trup male ladje. Zasledovanje se je končalo, ko se je na obzorju pojavila neka ladja italijanske vojne mornarice.

MANILA — Španski odvetnik Enrique De la Mata je novi predsednik mednarodnega Rdečega križa. Zanj je glasovalo 73 članov generalne skupščine, (ki poteka te dni v Manili na Filipinih) proti pa se je izreklo 46 članov.

Pertini na pogrebu partizana

Predsednik republike Pertini se je udeležil včeraj pogreba znanega partizanskega komandanta Cina Moscatellija, ki so ga pokopali v Borgosesii. Poleg predsednika republike se je pogreba udeležilo na tisoče občanov, med katerimi je bilo mnogo nekdanjih partizanov (Telefoto AP)

V ZRN se naposled bojijo neonacistov?

BONN — Odkritje ogromnega neonacističnega skladišča orožja na Spodnjem Saškem v ZRN je morda opozorilo zahodnonemške oblasti na konkretno nevarnost, ki jo v tej deželi spet predstavljajo skrajnodesničarske skupine. Javnost je še zlasti razburilo dejstvo, da prihaja del orožja kar iz skladišč vojske, kar najbrž priča o sumljivih povezavah med neonacisti in nekaterimi militarističnimi krogi. Preiskovalci pa upajo tudi, da bodo na osnovi zaplenjenega orožja dobili novo gradivo za preiskavo o lanskem krvavem atentatu na «oktoberfestu» v Muenchnu.

Primarij Frezza na začasni svobodi

RIM — Rimsko sodstvo je včeraj popoldne izpustilo na začasno svobodo primarija onkološkega oddelka bolnišnice «Regina Elena», Fernanda Frezzo. Uglednega rimskega zdravnika so aretirali prejšnji četrtek pod obtožbo izsiljevanja, sleparije in ponarejanja dokumentov. Obtožujejo ga, da je od nekega bolnika zahteval podkupnino za sprejem v bolnišnico, poleg tega naj bi med službenim časom v bolnišnici «Regina Elena» delal v zasebni kliniki «Mary House».

Včeraj je namreč namestnik državnega pravdnika, Giancarlo Armati sklenil preiskavo in predal zbrano gradivo rimskemu sodstvu. Ker se je tako končal glavni del preiskave je bilo sodstvo mnenja, da lahko Frezza kljub težki obtožbi zapusti zapor «Regina Coeli».

V Madridu atentat na urade «Swissair»

MADRID — V predsinočnjem bombnem atentatu na urade letalske družbe «Swissair», v Madridu so bile tri osebe ranjene, materialna škoda pa je ogromna. Odgovornost za atentat si je že prilastila tajna armenska osvobodilna armada. Medtem pa je policija aretirala dve osebi z libanonskim potnim listom, ki sta baje vpleteni v atentat. Predsinočnji bombni atentat je le poslednji v dolgi verigi podobnih terorističnih dejanj proti tujim letalskim družbam v Madridu. Vsakič so si odgovornost prilastili Armenci, krivcev pa policija ni izsledila.

«Zlato» raste pod zemljo v Motovunskem gozdu

KOPER — *«Na, na, su, Piko, išči, išči, su, Piko!» na pol v italijanščini, na pol v hrvaščini vzpodbuja Viktor Fabijančič svojega starejšega psa. Mlajše ščene veselo skaklja zraven in nič ne kaže, da bi mu bila ta šola kaj v napoto. Psa gresta naprej, Viktor za njima, jaz pa za vsemi. Veje me bičajo, blato je spolzko, gošča gre mimo... Fotoaparat imam pripravljen. Še dobro, da sem ga staknil. Viktorja namreč. Mislil sem že, da so se tartufarji vdrli v gozdna tla, se poskrili za tankimi topolovimi ali, hrastovimi stebelci mogočnega, edinstvenega Motovunskega gozda, ki ga menda v svetu ni enakega.*

Ne samo zaradi tartufov, gomoljik, ali jelenove gobe (kot rečejo gomolju ali krompirju podobni gobi, ki raste v celoti pod zemljo), ampak tudi zaradi posebnega drevja, ki uspeva tu v dolini reke Mirne, pod Buzetom, v okolici Istrskih toplic. Jesen, črni topol in hrast ne rastejo nikjer tako blizu morja. Približno polovico gozda so pred več kot desetimi leti posekali, ker so hoteli razvijati kmetijstvo. Pa so se ušteli. Narava je prenagala slabe računarje. Poseka se je spremenila v močirje. Tartufov je sedaj za približno pol manj, kot jih je bilo včasih. Počasi, počasi se gozd začenja obnavljat. In tartufarji komaj čakajo, da se bo gozd kmalu obnovil in da bo «zlatih» sadežev iz doline reke Mirne spet toliko, kot nekoč.

«Tudi 650 kilogramov na dan jih je bilo,» se spominja togar Mario Šircer, ki je pri Tozd Šumarija iz Buzeta v Livadah zadolžen za odkup teh tako cenjenih gob. Danes jih nejdejo na dan sto, 150 ali največ 200 kilogramov. Od teh jih iskalci prodajo Šumariji 10 do 15 kilogramov na dan, ostalo prodajo na črno. V Šumariji odkupujejo kilogram po 4000 ali 3000 dinarjev (odvisno od kvalitete). Prekupčevalci plačajo 1000 dinarjev več, tako pridobljenega denarja pa nihče ne nadzoruje. Tartufarjev je iz leta v leto več. Sedaj jih je 300 ali 400, nekateri trdijo, da tudi 600. Kdo bi vedel natančno! Pri Šumariji jih je registriranih le 45.

Zadaj so gomoljike tako iskane? Okusne so, pa čeprav z izredno ostrim vonjem, ki spominja na vonj po gnilih jajcih ali na gospodinjski plin. Pravijo, da so aj odzivna, oziroma učinkovito sredstvo za spolno moč. To in majhna količina teh gob v svetu, jim dviguje ceno visoko pod nebo. V Italiji, kamor se steka večji del tega «zlatega blaga», dosega ponekod kilogram 800 tisoč lir in morda še več. Istrske tartufe cenijo tudi zaradi odličnega vonja. Drugod po svetu mešajo svoje tartufe z istrskimi samo zato, da se vsi navzamejo tega značilnega in poželenega vonja.

Tartufi so marsikateremu prebivalcu sicer zaostalih krajev ob dolini reke Mirne (Motovun, Livade, Bazjaki...) prinesli bogastvo. V treh ali štirih mesecih, kolikor traja sezona (od začetka septembra do decembra), zaslužijo dobri tartufarji po 300, 400 ali tudi več tisočakov. Tako si lahko zgradijo hiše, nakupijo poljedelskih strojev in nekoliko olajšajo življenje. Vendar se moti tisti, ki misli, da je bogatenje z nabiranjem tartufov enostavno in lahko kot treseje orehov. Pravi tartufarji izgubijo tri mesece noči na leto. Ne glede na vreme — dež ali blato. Ob polnoči ali dveh zjutraj se odpravijo s svojimi posebej za iskanje gomoljik streniranimi psi v hosto. Škornji, lopatica, baterija, vrečka za gomoljike in steklenička žganja — to so obvezni rekviziti pravega iskalca najdražjih in najboljših podzemnih gob. Tako izgubljanje noči marsikateremu pobere zdravje.

Na svoje pse pa so navezani, kot le na redko stvar. Dobrega psa — iskalca ne bi prodali za noben denar. Ponudite tartufarju 50, 60, ali še več tisočakov, pa bo samo zmajal z glavo. Morda vam bo prodal kakšno ščene za 30 tisočakov, ki pa zagotovo ne bo našlo več kot nekaj dekagramov gomoljik na dan. Sicer so to čisto navadni lovski, ali še bolje nekoliko križani psi. Vendar izredno občutljivi. Besedica jih lahko vzpodbode, ali pobije. Tudi oni občutijo težko delo, saj stežka preživijo več kot 10 let.

Ko gomoljika po osmih dneh, nekaj centimetrov pod zemljo dozori, začne oddajati svoj značilen vonj in pes jo v tistem trenutku zavoha in začne s prednjimi tacami na tistem mestu kopati. Tartufar priskoči, odpodi psa, da mu ne bi poškodoval, ali celo pojedel tartufa in z lopatico izkoplje dragocen podzemni sadež. Potem mora psa obvezno nagraditi z majhnim koščkom kruha. Dokler ga ne dobi, se pes ne premakne. Košček kruha je zanj najboljša nagrada. Če bi vedel, koliko dobi gospodar za tisto gomoljiko, ki je sam s svojim izostrenim vonjem izsledi, ne bi nikoli iskal tartufov le za skorjico kruha...

«Od tartufov, ki rastejo v Motovunskem gozdu, bi lahko dobili najmanj 300 milijonov lir. Tako pa naša družba ne dobi pravzaprav ničesar. Z enim očesom in pol mižimo pred prekupčevalci, ki na lahek način, z nekoliko tveganja zaslužijo prav toliko, kot tisti, ki tartufe trdo iščejo. Večji del gomoljik (90 odstotkov približno) jih gre v Italijo po tihotapskih poteh, pravi Mladen Čaleta, direktor Tozda Šumarija iz Buzeta.

BORIS ŠULIGOJ